

VI BYGGER JÄRFÄLLA

SOCIALDEMOKRATERNAS BUDGETFÖRSLAG 2022

Socialdemokraterna

Budgetförklaring

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet de gröna fortsätter att utgöra en stark opposition för ett bättre Järfälla. Tillsammans står vi upp för en stärkt välfärd och klimatledarskap. I enlighet med vår oppositionsplattform för mandatperioden lägger vi varsitt budgetförslag i år. Det gör vi för att ge medborgarna bättre insyn i respektive partis prioriteringar inför valåret. Vår koalition fortsätter dock att vara samlad och tillsammans ska vi driva politik i opposition, och förbereda för att Järfälla får ett bättre politiskt ledarskap 2022.

I budget för 2022 gör vi stora satsningar på vår välfärd, trygghet, klimat och framtid. Vi går från två mycket ansträngda år, med borgerlig nedskärningspolitik och coronapandemin. Utsattheten i samhället har fördjupats. Revorna i välfärden har blivit tydligare. Äldreomsorgen har försvagats, där vi har en av de högsta andelen timanställda i hela landet. Otryggheten och det öppna våldet har ökat. Arbetsmarknaden har blivit mindre tillgänglig och fler personer riskerar långvarig arbetslöshet. Våld i nära relationer har ökat och barns psykiska hälsa har försämrats, vilket också är en stor risk för att inte fullfölja skolan och hamna i ett antisocialt beteende. Vår trygghet och solidaritet har satts på prov. Insatser för att bryta utveckling behövs, och tiden är nu.

I Socialdemokraternas budget för 2022 är tryggheten den röda tråden. Vi bygger tryggheten genom att fler har ett jobb att gå till och genom att göra välfärden stark. Det finns stora investeringsbehov och vårt fokus är att stärka upp verksamheterna och göra förebyggande insatser inom skola, föreningsliv, stadsplanering, arbetsmarknad, äldreomsorg, socialtjänst, föreningsliv, kultur och sociala mötesplatser. Dessa har en stor betydelse för att skapa trygghet i samhället. Järfälla måste också kraftfullt och offensivt möta miljö- och klimatutmaningarna.

Investeringar i människors vardag och trygghet är det bästa sättet att förhindra otrygghet, socialutsatthet och våld. Full sysselsättning är målet. Arbete gör oss till en del av en gemenskap och för att utvecklas och lära nytt. Det ger inkomst, möjlighet att leva friare, bestämma själv och planera framåt. Arbete är också grunden för individens trygghet och den tillväxt som gör det möjligt att stärka välfärden och bygga ett starkare och mer jämlikt samhälle. Alla som kan arbeta ska också ut på arbetsmarknaden, det är centralt för sammanhållning och ett brett stöd för ett solidariskt samhällsbygge. Vi ska vända på varje krona.

Vår budget är uppdelad i tre kapitel som följer hur vi bygger Järfälla med bättre välfärd, ökad trygghet och stärker upp för framtiden.

Eva Ullberg,

Oppositionsråd för Socialdemokraterna i Järfälla

Innehåll

Budgetförklaring.....	1
Vi bygger välfärden stark!	3
Välfärd - med rätt ekonomisk förutsättning	3
Förskolan - en bra start för framtidens lärande.....	3
Grundskola - en jämlik kunskapsskola	6
Gymnasium - BAS Barkarby för en studietid med framtidstro	7
Arbetslivet - bra arbetsvillkor och trygg anställning	8
Äldreomsorg och pensionärsnivå - ett liv med guldkant	9
Socialtjänst - ett tillgängligt Järfälla för alla	12
Vi bygger Järfälla tryggt!	13
Trygghet - Statligt och kommunalt ansvar	13
Näringslivet - en viktig samarbetspartner och motor.....	14
Kultur- och föreningsliv - för integration och samspel.....	15
Välplanerad kommun - med trygg och hållbar stadsplanering.....	16
Ett liv fritt från våld - oavsett vem du är.....	17
Nolltolerans - mot missbruk av våra gemensamma välfärdssystem	18
Vi bygger Järfällas framtid!	20
Agenda 2030.....	20
En klimatsmart kommun	20
Byggnation med grön omställning.....	22
Lätt att göra rätt.....	22
Nämndernas budget 2022.....	24
Resultaträkning 2022.....	28
Uppdrag till nämnder 2022.....	29
Förslag till kommunfullmäktiges beslut.....	32
Förslag till Kommunstyrelsen	33
Bilaga 1: Investeringsbudget	34
Bilaga 2: Kommungemensamma inriktningsmål	35
Bilaga 3: Ägardirektiv Järfällahus AB	36

Vi bygger välfärden stark!

Vårt mål är att Järfällabor ska få en pålitlig och kvalitativ välfärd. Våra verksamheter behöver kraft för att klara våra visioner och mål. Järfälla ska vara en kommun med god service till medborgarna oavsett ålder, kön, livssituation eller förmåga. Vi presenterar därför i följande kapitel en budget för välfärden med bättre ekonomisk förutsättning. Det är en budget som bryter år av nedskärningar på Järfällas verksamheter för att istället prioritera skola, socialtjänst och äldreomsorg. De återkommande nedskärningar, ofta i form av uteblivna kostnadsuppräknings har gjort välfärden underfinansierad. Vi menar att det är hög tid att finansiera våra välfärdsverksamheter och kompensera för kostnadsökningar.

Välfärd - med rätt ekonomisk förutsättning

Ansvar för välfärden ligger i första hand på kommunen, som genom kommunalskatt och statliga bidrag finansierar den service som välfärden ska ge till alla Järfällabor. Det är en ordning som möjliggör lokalt förankrat beslutsfattande utifrån förutsättningarna som råder för oss i Järfälla. Skola och äldreomsorg behöver mer resurser både nu och i framtiden. För att säkra välfärdens långsiktiga finansiering krävs politik som håller över tid. Därför lägger vi en budget som för 2022 stärker välfärden, och som lovar minst 1 % i uppräknings för de kommande 3 åren, förutsatt att vår budget går igenom. Detta för att ge verksamheten förutsättningar att planera för framtiden.

Under mandatperioden har det borgerliga styret lagt nedskärningsbudgetar varje år, den trenden måste brytas. Därför lägger vi en budget som markant stärker välfärden. Vi möjliggör detta genom att prioritera välfärden, och vi väljer bort det borgerliga styrets skattesänkning om 16 öre. En skattesänkning som innebär 33,1 miljoner mindre till välfärden och endast 48 kr mer i plånboken för en person som 30 000 kr i månaden.

Varje skattekrona ska användas så effektivt som möjligt. Välfärdens resurser ska inte gå till privata vinstuttag. Vi ska ta tillbaka kontrollen över välfärden. Ansvar och transparens ska därför omfatta alla som vill bedriva verksamhet i vår kommun. Därför anser vi att även privata välfärdsaktörer ska omfattas av offentlighetsprincipen. Det är exempelvis viktigt att Järfällas skolor och förskolor ges lika villkor för att bedriva sin verksamhet oavsett huvudman. I vår budget övergår vi till faktisk lokalkostnadsersättning till fristående skolor. Kommunen slutar därmed betala ut mer skattepengar för lokaler som i själva verket har lägre hyra.

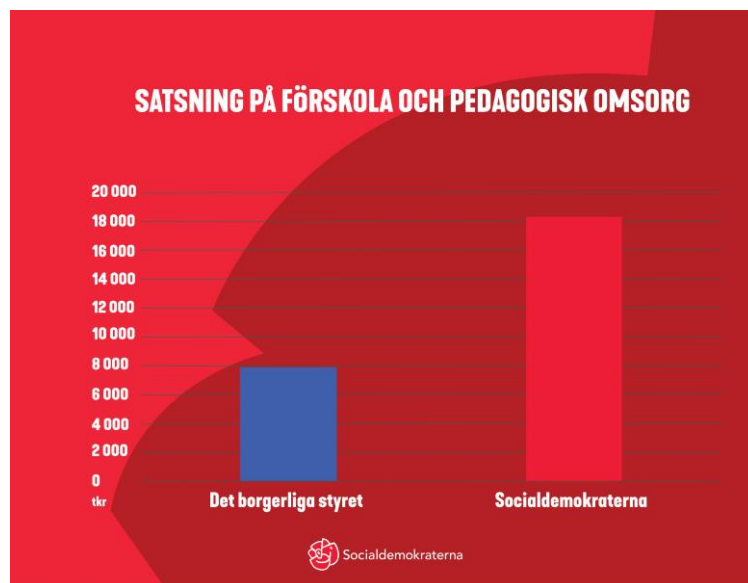
Att leverera bästa välfärdsservice för Järfällaborna är alltid vårt fokus. Våra barn och ungdomar ska få en utbildning som tar dem vidare mot högre utbildning och arbete. Vår socialtjänst ska ombesörja en god omsorg och vår kommun ska erbjuda samhällsservice av hög kvalitet. Under tre år har det borgerliga styret gjort stora nedskärningar i välfärden. Vi har en annan idé för samhället och därför en annan politik. Vi vill ge välfärdspersonalen förutsättningar att utföra sitt arbete med kvalitet och god arbetsmiljö, därför lägger vi en budget som fullt ut finansierar välfärden.

Förskolan - en bra start för framtidens lärande

Alla barn har rätt till en förskola av god kvalitet och en verksamhet som ser till barnets bästa. Det är en viktig förutsättning för en god skolgång och en jämlik start på livet. För att möjliggöra denna målsättning behövs rätt förutsättningar för små barngrupper, hög personaltäthet, en god arbetsmiljö. Dessutom konkurrenskraftiga löner, för att kunna rekrytera och behålla skickliga lärare, förskollärare och skolledare.

Skolverket anger riktmärket för barngruppers storlek till 6-12 barn för åldersgruppen 1-3 år och 9-15 barn för åldersgruppen 4-5 år. Forskningen har visat att stora barngruppsstorlekar kan leda till en ojämlig förskola, med bortprioriterade aktiviteter som enligt läroplanen bör ingå. Samspelet mellan förskollärarna och barnen är viktig och försvåras om det är för många barn.

För att lägga en stabil grund för en jämlig och kvalitativ förskola ser vi i årets budget till att kompensera förskolan med 3,5 % i ökning av peng samt 2 % för pedagogisk omsorg. Det innebär en rejäl satsning jämfört med det borgerliga styrets budget som lägger 1,5 % på dessa områden, vilket redovisas i diagrammet till höger.

Genom en större ökning av pengan ger vi kompensation för ökade löner och kostnader som stärker förskolan och ger den bättre förutsättningar att till exempel anställa pedagoger, samtidigt som vi möjliggör satsningar på mindre barngrupper och god personalförsörjning. Socialdemokraterna vill;

- Rikta medel till språkcentrum med 2 mnkr. Vi ska stärka språkqualitén och ge förutsättningar för att bedriva ett gott arbete med modersmålsstöd. Det är viktigt att barn har ett starkt modersmål eller kan tala god svenska, för att bättre ska klara kunskapsnivå när de börjar i årskurs 1.
- Stärka den öppna förskolan med ett närmare samarbete med BVC för att tidigt identifiera behov hos barnen och öka stödet för vårdnadshavare. Vi gör en extra satsning med 1 mnkr för att möjliggöra detta.
- Garantera barnomsorg även på obekväma arbetstider så att ingen hindras från att ta ett arbete på grund av brist på barnomsorg.
- Öka läsning med barnen för att förstärka språkkunskaper genom att införa lovläsning. Vi ökar därför anslaget för sommarjobb kraftigt. En del i det uppdraget är att ta fram, i dialog med biblioteken och skolorna, en jobbsatsning för högläsning med barn i förskola och lågstadium.
- Gör skolvägarna säkrare. Vi vill att det ska vara möjligt att gå, cykla eller åka pulka till skolan utan att behöva känna sig otrygg.
- En särskild satsning för att rusta upp övergångsställen, belysning och gång- och cykelbanor runt Järfällas alla för och grundskolor. Inga barn eller vårdnadshavare ska känna sig otrygga.
- Ta ett första kliv mot att avskaffa den otidsenliga ordningen att arbetsgivaren tar betalt för personalens arbete genom att debitera för maten när pedagoger utför arbetsmomentet pedagogiska måltider. Vi satsar av denna anledning 500 tkr som ett första steg för att slopa avgiften för pedagogiska måltider inom förskolan.
- Satsa på barnskötarna och förskollärarna, genom att göra det möjligt för personalen i förskolan att ta vidareutbilda sig med bibehållen lön. En särskild kompetensfond tillsätts centralt för att finansiera detta.
- Påbörja genomförandet av en tidsatt handlingsplan för att minska barngrupperna i förskolan till Skolverkets rekommendationer.

Vi satsar på förskolan för att varje barn ska få den bästa förutsättningen i livet. Det handlar om en trygg och bra förskolemiljö för att alla ska få en så bra start i livet som möjligt. Vi bygger trygghet i tidiga åldrar för att motverka utanförskap och kriminalitet. I tabellen på nästkommande sida ser ni hur vi ger förskolan och skolan penguppräknings samt våra riktade satsningar.

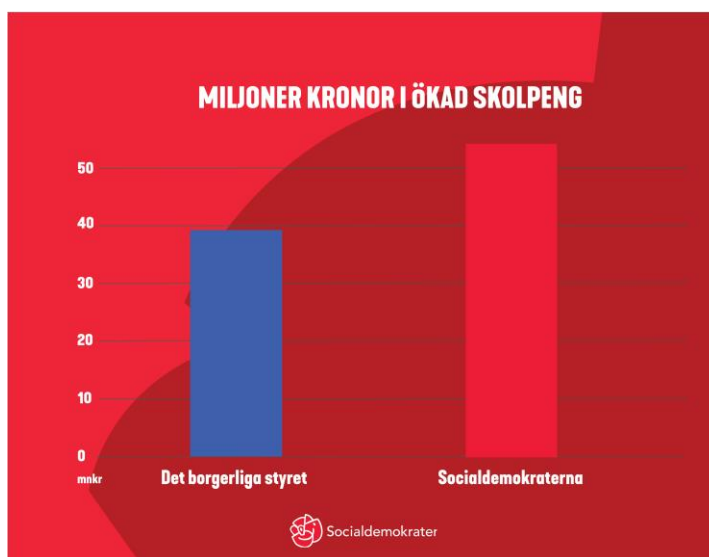
Uppräkning barn- och elevpengen enligt socialdemokraternas förslag till budget 2022					
Verksamhet	Volym	Nuvarande	Föreslagen förändring i vår budget		
	BF2022	Peng 2021	%	Peng 2022	
Förskola 1-5 år					
1-3 år, 1-30 tim/v	871	104,3	3,5 %	108,0	3 179
1-3 år, 31-55 tim/v	1226	130,3	3,5 %	134,9	5 590
4-5 år, 1-30 tim/v	749	81,6	3,5 %	84,5	2 138
4-5 år, 31-55 tim/v	1997	104,0	3,5 %	107,6	7 269
Pedagogisk omsorg 1-5 år	0				
1-3 år, 1-30 tim/v	11	111,8	2,0 %	114,0	25
1-3 år, 31-55 tim/v	15	133,0	2,0 %	135,7	40
4-5 år, 1-30 tim/v	6	89,4	2,0 %	91,2	10
4-5 år, 31-55 tim/v	25	108,0	2,0 %	110,2	54
Total Förskola & pedagogisk omsorg	4899				18 305
Fritidshem 6-9 år					
Full närvotid	3756	35,2	2,5 %	36,1	3 306
Reducerad närvarotid, barn till föräldralediga	259	18,9	2,5 %	19,4	122
Total Fritidshem 6-9 år	4015				3 428
Utbildning					
Förskoleklass	1 106	53,3	4,0 %	55,4	2 358
Åk 1-3	2 608	59,2	4,0 %	61,6	6 175
Åk 4-5	2 718	59,2	3,5 %	61,3	5 632
Åk 6	1 074	72,2	3,5 %	74,7	2 713
Åk 7-9	3 220	72,2	6,0 %	76,5	13 950
Total åk F-9	10 726				30 828
Grundsärskola, egenregiverksamhet	109	297,7	5,0 %	312,6	1 622
Totalt	19 749				54 183
Satsningar utöver höjd barn- och elevpeng					
Språkcentrum					2000,0
Rörelse i skolan					500
Extra satsning Elevhälsa					800,0
Socioekonomisk peng					3000,0
Extra satsning utöver peng Öppna förskolan					1000,0
Fria pedagogiska måltider i förskolan					500,0
Mensskydd					500,0
Utgjämning av löneskillnader					1500,0
TOTALSUMMA (Mnkr)					63 983

Grundskola - en jämlik kunskapsskola

Alla barn ska nå sin fulla potential, klara kunskapsmålen och få rätten till utbildning fullt ut tillgodosedd. För att nå den målsättningen måste Järfällas skolor ha rätt förutsättningar. Särskilt viktigt under 2022 är det att vi i eftermälet av Coronapandemin fångar upp elevers hälsa och förutsättningar att klara skolan. Enligt Skolverket har bland annat frånvaron ökat kraftigt i grundskolan, med exempelvis ökad utsatthet i hemmet och psykisk ohälsa som följd. Bris skriver i sin årsrapport för 2020 "första året med pandemin - om barns mående och utsatthet" att barn i Sverige som redan innan pandemin levde i utsatthet, eller med psykisk ohälsa, har upplevt en förstärkt utsatthet. De lyfter även att samtal om familjekonflikter, våld och ångest har eskalerat till Bris.

Järfällas utveckling i Lärarförbundets skolranking går åt fel håll. Det handlar både om en försämrad placering i rankingens bottenkikt och ett försämrat index för kommunen jämfört med förra året. Kommunen har alltså blivit sämre både i förhållande till andra och jämfört med sig självt. Det här är ett bevis för hur dåligt skolan mår av det borgerliga styrets nedskärningspolitik. Med det borgerliga styrets budgetförslag kommer det även nästa år behöva göras nedskärningar på flera delar av skolan, bland annat i förskola och årskurs 6.

Socialdemokraterna prioriterar skolan främst i budgeten för 2022. En fullständig förteckning över höjningen av skolpengen finns i tabell 1 på föregående sida. För oss kan barnen inte vänta. För oss är barnen alltid prioriterade. Vi säkerställer ett nedskärningsstopp för hela skolväsendet i Järfälla.

För att ge alla barn och unga i Järfälla en bra skolgång måste alla elever mötas av både höga förväntningar och rätt stöd, vilket kräver utbildade och kompetenta lärare. Att säkerställa goda arbetsvillkor och arbetsmiljö i skolan är därför högsta prioritet. Lärarna ska kunna fokusera på att vara lärare, känna uppskattning och utvecklas i sin yrkesroll. Rektorns roll som pedagogisk ledare och ansvarig för utbildningens kvalitet ska stärkas. Föräldrar ska ha god insyn och vara delaktiga. Alla ska få det stöd och de förväntningar som behövs för att gå till skolan. Därför kommer vi fortsätta att satsa på elevhälsan och ha nolltolerans mot alla former av kränkningar och trakasserier liksom mot problematisk skolfrånvaro. Lokaler och utemiljöer ska vara trygga och trivsamma. Skolmaten ska vara näringsrik och antalet skolor med tillagningskök ska öka. Framtidens klassrum i Järfälla ska präglas av ordning och studiero och vara moderna lärmiljöer med grund i forskning med hjälp av ny teknik.

Det ska finnas ett trygghet- och elevhälsoteam tillgängligt i alla skolor. Barn och unga ska kunna känna att det finns hjälp och stöd att få om man mår dåligt eller behöver extra hjälp. Vår grundskola ska också arbeta förebyggande för psykisk hälsa. Såväl skola som förskola ska också fortsätta arbeta tematiskt och åldersanpassat utifrån samtyckeslagstiftningen. För att bryta stigmatisering och öka jämlikheten vill vi även att alla högstadieskolor ska tillhandahålla mensskydd till eleverna. Socialdemokraterna vill att;

- Elevhälsan ska stärkas i syfte att för att skapa trygghet och fånga upp psykisk ohälsa och barn som hamnat i fel miljöer. Den förstärks med 0,8 mnkr
- Den socioekonomiska pengarna ska utökas och i vår budget lägger vi 3 mnkr för att öka likvärdigheten.
- Införa obligatorisk och förstärkt lovskola från år 6 för elever som riskerar att inte bli godkända i alla ämnen.
- Öka rörelsen i skolan, för ett bättre lärande och välmående hos barnen. Vi ger ett riktat medel om 0,5 mnkr. Genom studier, som Järfälla gjort, har fysisk aktivitet gjort skolresultaten bättre och den självupplevda stressen har minskat.

- Säkra skolvägar, det ska vara möjligt att gå, cykla eller åka pulka till skolan utan att behöva känna sig otrygg. En särskild satsning på att rusta upp övergångsställen, belysning och gång-och cykelbanor runt Järfällas alla för och grundskolor.
- Stärka våra barnkonsekvensanalyser. Skolan ska fortsätta sitt arbete utifrån barnkonventionen i all sin verksamhet. Vi vill stärka och ytterligare utveckla elevsamtal.
- Säkerställa att nya skolor fortsatt byggs enligt NPF-säkring.
- Erbjuder arbetsskor till personal inom förskola, skola och fritidshem.
- Vi vill ta fram en handlingsplan för att öka grundbemanningen i skolan.
- Skyndsamt vidta åtgärder som förbättrar lärarnas och pedagogernas arbetsmiljö, och som bättre balanserar arbetsuppgifterna inom ramen för deras arbetstid.
- Införa faktisk lokalkostnadsersättning till fristående skolor.
- Barn- och ungdomsnämnden får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att öka grundbemanningen i för- och grundskolan.

Vi behöver ha fler vuxna i skolan med olika kompetenser som fångar upp det lilla och stora som våra elever brottas med under sin skolgång. En likvärdig skola är en skola med goda förutsättningar att möta alla elevers olika förutsättningar. För oss är det viktigt med en ökad grundbemannning på sikt, vilket i andra kommuner visat sig vara en effektiv metod för att minska läckaget av skattemedel. Det har haft en positiv effekt och blivit mer hållbart för både personal och kommunernas ekonomi. Vi ser samma problematik inom förskoleverksamheten och vi måste göra en grundläggande analys av detta.

Gymnasium - BAS Barkarby för en studietid med framtidstro

I början av 2022 står BAS Barkarby färdigt. Ett nav för näringsliv, utbildning, kultur och idrott som uppkom genom en motion från oss socialdemokrater. Äntligen ska vårt gymnasium få flytta in till lokaler byggda för framtidens lärande. Detta är vi mycket stolta över. En bra gymnasieskola ger förutsättningar till att våra elever kan gå vidare till högre utbildning och jobb. Målet är att alla gymnasieelever ska klara kunskapsmålen och verka i en miljö som främjar klivet till arbetsmarknaden. BAS Barkarby kommer stärka elevernas studietid och förberedelse för arbetslivet. Järfälla gymnasium ska vara en kommunal gymnasieskola som tar ansvar för kommande generationer på arbetsmarknaden. Järfällas gymnasieskola har en väl fungerande UF-verksamhet, den ska fortsätta och utvecklas för att ge unga möjlighet att tidigt få inblick och praktisk kunskap i att starta företag.

BAS Barkarby ska ha rätt förutsättningar att bli den starka gymnasieskola som den är gjord för att vara. Vårt mål är ett attraktivt gymnasium som lockar, intresserar och behåller elever. Vi välkomnar även andra gymnasieskolor som kan komplettera vårt gymnasieprogram med ett annat utbud. Gymnasietiden ska bestå av en trygg vardag med hög studiero. Det ska vara en hög grad av vuxennärvaro med bra och utbildade lärare. Gymnasieskolan är det sista utbildningssteget in i vuxenlivet och som kommun har vi ett ansvar att se till att våra barn formas med goda värderingar och respektfullhet till andra individer. Utifrån samtyckeslagen behöver vi återkommande uppdatera och stärka gymnasieskolans arbete mot sexuella trakasserier och övergrepp. Vi vill även återkommande stärka värdegrundsarbetet på Järfälla gymnasium i syfte att motverka rasism, främlingsfientlighet och intolerans.

Vi saknar idag instrument och egen rådighet över gymnasiepengen eftersom den styrs utav kommunförbundet Storstockholm. Styrningen sker utifrån länsprislistan, vilket vi ser skapar problem då den är generell och inte tar hänsyn till exempelvis lokalkostnader. Vi ger därför ett uppdrag i vår budget om att kommunstyrelsen särskilt ska bevaka och se över hur vi säkerställer att gymnasiepengen sätts utefter kommunens behov.

Vi erbjuder också alla våra elever SL-kort. Vi vill se avgiftsfri kollektivtrafik för ungdomar under sommaren. Det är en viktig och bra insats för miljön och att eleverna ska kunna ta sig till våra skolor oavsett ekonomisk livssituation.

- Att Kompetensnämnden tillsammans med kommundirektören verkar för att länsprislistan ses över för att ge Järfälla bättre förutsättningar, eftersom nuvarande inte tar lokalhyror i anspråk, så att vi bättre kan ge den skolpeng som gymnasieskolan behöver.

- Att alla våra gymnasieungdomar som bor i Järfälla har tillgång till SL-kort, samt under sommarlovet.

Arbetslivet - bra arbetsvillkor och trygg anställning

De ekonomiska och sociala klyftorna i Järfälla utgör hinder för människors frihet och livsvillkor. En grundläggande del av vår politik är att minska klyftorna och bekämpa arbetslösheten. Full sysselsättning gäller och alla ska ha ett arbete att gå till. En trygg försörjning innebär en större frihet att välja sitt boende, ha en rik fritid liksom att kunna lämna skadliga relationer. Minskad arbetslöshet ger tryggare vuxna vilket också avspeglar sig i barn och ungas framtidstro samt känsla av delaktighet. En egen försörjning är nyckeln till tryggt liv. Klyftan mellan de som har ett tryggt och fast jobb och de som går från deltidsjobb till deltidsjobb eller som inte alls kommer in på arbetsmarknaden har ökat i vårt samhälle. Det drabbar särskilt de som arbetar i service- och välfärdsyrken, ensamstående föräldrar, nyanlända, funktionshindrade och sjuka. Vuxna som lever i utsatthet och fattigdom delar det med sina barn, och risken är påtaglig att det går i arv i generationer.

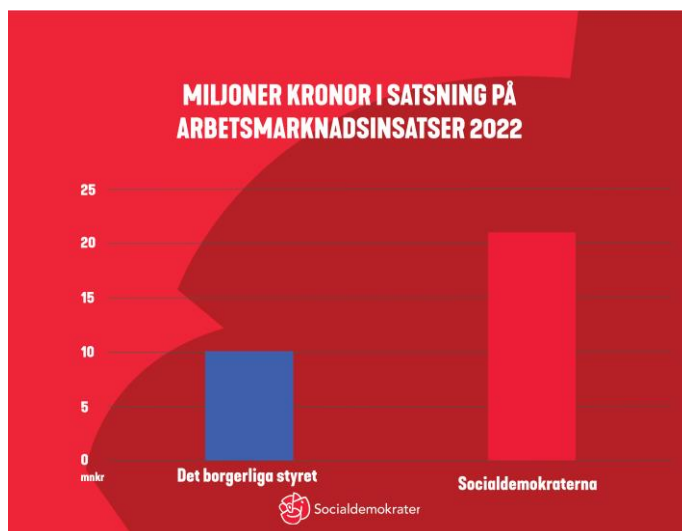
Järfälla kommun är en stor arbetsgivare. Tusentals personer arbetar idag inom kommunens olika verksamheter. Goda arbetsvillkor ska präglade såväl våra verksamheter i egen regi som upphandlade verksamheter, entreprenader och olika samarbeten. Kontroll och uppföljning av arbetsmiljö och riskmiljöer behöver stärkas, samtidigt som det behövs kontinuerlig uppföljning för att kollektivavtal finns och efterlevs. I Järfälla ska alla vara trygga på jobbet. Expansionen och befolkningsutvecklingen gör att rekrytering och kompetensförsörjning är den stora framtidsfrågan för välfärden. Satsningar på kompetensutveckling och personal är nyckeln till framtidens starka välfärd. Vi tar arbetsgivarpolitiken på största allvar och därför gör vi satsningar för att vår personal ska få god tillgång till lärande i sitt arbetsliv.

I Järfälla gäller heltid som norm. Därför fortsätter vi fokusera på det viktiga arbetet med heltidsresan inom Kommunals avtalsområde och hela verksamheten. Inom många kvinnodominerade yrken i välfärden är det idag alltför vanligt att anställda arbetar ofrivillig deltid. Vi vill stärka rätten till heltid för att möjliggöra för fler att gå upp i tid. Det är ett viktigt steg mot en mer jämställd arbetsmarknad och ett samhälle där det inte finns systematiska ojämlikheter i makt, ekonomi och livsvillkor mellan kvinnor och män.

Ingångslönen för våra undersköterskor måste upp på skälig nivå. Det borgerliga styret har valt bort att kompensera för löneökningar och kostnadsuppräkningar under hela mandatperioden, det har inneburit mindre marginaler för löneökningar och lägre ingångslöner. Det är varken bra för vår roll som god och attraktiv arbetsgivare eller för kommunens ekonomi eftersom risken är att personalen snabbt söker sig vidare. Vår ambition är att öka grundbemanningen och drar därför ner på kostnaderna för konsulter och inhyrd bemanning, som urholkar välfärden och ger oss mindre resurser för våra skattepengar.

Vi fortsätter vi den framgångsrika satsningen på välfärdsjobb som varje år tar hundratals Järfällabor från bidrag till arbete. Vi välkomnar också regeringens fortsatta satsningar på bland annat extratjänster, introduktionsjobb och praktikplatser. Det ger oss bättre förutsättningar att få fler människor i arbete. Under innevarande mandatperiod har OSA-anställningar (Offentligt Skyddat Arbete) varit hotade. Vår uppfattning är att det finns ett behov av fler tjänster i denna anställningsform och vi ser fler områden inom vilka OSA-tjänster skulle vara en stor tillgång. Exempelvis föreslår vi att renhållningsvärdar anlitas för att informera och hålla rent och snyggt vid våra återvinningsstationer. Vi vill också underlätta etableringen av sociala företag inom exempelvis återbruk.

Vi tillför 21 miljoner till kompetensnämnden där vi förstärker Komvux och SFI, och sommarjobben för våra gymnasieungdomar, allt för att förenkla steget in på arbetsmarknaden. Särskilt sommarjobben tror vi är nyckel för att våra gymnasieelever ska få en första fot in i arbetslivet. Genom att fler jobbar ökar skatteintäkterna, och därför måste vår kommun alltid provokativt arbeta med förutsättningarna för att vara en god arbetsgivare och skapa en stark arbetsmarknad. Beskedet om att statens servicecenter ska etableras i Järfälla är mycket bra för både jobb och service till Järfällaborna.

Vi vill förstärka arbetslivet i Järfälla med:

- Att fördela 21 miljoner för att förbättra SFI, arbetsmarknadsåtgärder, välfärdsjobb, Komvux samt utöka lov- och sommarjobb för gymnasieungdomar.
- Att vår kommun skapar dubbelt så många sommar- och lovjobb för våra gymnasieungdomar med målet att införa sommarjobbgaranti.
- Skapa förutsättningar att vid behov Utöka OSA-anställningarna i Järfälla.
- Förstärka SFI för förstärkt språkrav inom våra verksamheter och så att den som inte kan svenska snabbare ska komma in på arbetsmarknaden.
- Öka satsningen på välfärdsjobb
- Erbjuder fler Komvux utbildningar
- Att vi ska ansöka om fler yrkeshögskoleutbildningar i dialog med det lokala och regionala näringslivet.
- Särskild satsning på att arbetsskor ska erbjudas till all vår personal i våra välfärdsyrken.
- Avveckla minutscheman i vår kommunala verksamhet och genomföra heltidsresan.
- Att målsättningen för undersköterskornas löner ska ligga topp 10 i regionen.
- Införa en fond för kompetensmedel om 5 miljoner kronor för förvaltningar att söka medel ur till kompetensutveckling för personalen.

Äldreomsorg och pensionärliv - ett liv med guldkant

Allt fler lever allt längre. Det är ett kvitto på vad vår välfärd och utveckling har åstadkommit. Allt fler har bättre ork och ekonomiska möjligheter att leva ett aktivt liv som pensionär. Alla ska kunna se fram emot en trygg ålderdom, inte bara de som har bäst förutsättningar. Äldreomsorgen ska hålla hög kvalitet och utgå från behov och rätt till självbestämmande. Den som behöver både vård och omsorg ska mötas av personlig kontinuitet, något som också är viktigt för de anhöriga.

Efter ett långt arbetsliv ska alla som bor i Järfälla känna trygghet inför sin pension. Många äldre saknar det sociala liv de hade innan pandemin slog till. Samtidigt vet vi att det finns en stark vilja från våra äldre att kunna umgås och träffa andra människor igen. Vår kommun ska underlätta detta för våra aktiva äldre i utomhusmiljö, arbeta med att förbättra tillgängligheten inom alla kommunala anläggningar och verksamheter samt tillgänglighetsanpassa kommunens informationskanaler.

Psykisk ohälsa är vanligt bland äldre i landet med var tredje kvinna och var femte man över 77 år har besvär med ångest enligt en studie från folkhälsomyndigheten. Många äldre har särskilt hårt med isolering och ökad oro. Socialdemokraterna anser att stödet till äldre behöver förstärkas för att minimera den psykiska ohälsan även bland äldre.

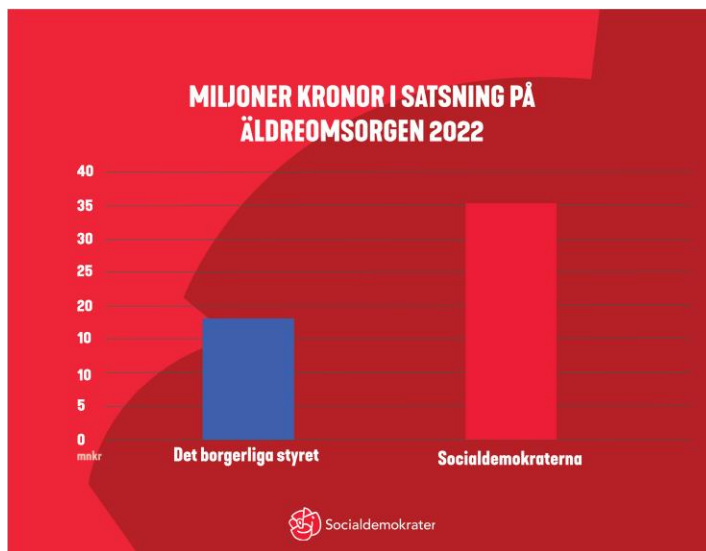
I Järfälla ska alla bo och åldras under såväl trygga som värdiga former. Dagens äldre behöver få bättre tillgång till anpassade och trygga bostäder. Vi ska arbeta för en boendeplanering som skapar förutsättningar att blanda olika boendeformer och åldersgrupper. För de som har större vårdbehov ska kommunen kunna garantera plats på äldreboende. Därför ska en boendegaranti införas för alla över 80 år. Utöver särskilda boenden vill vi bygga trygghetsboende i alla kommundelar för att underlätta för äldre som har behov av anpassat eget boende. Vi fortsätter att driva fråga om fler boendeformer och byggandet av trygghetsboende i kommunen.

En faktor som vi under Corona pandemin har identifierat är att i kommuner som kommunaliserat hemsjukvården har smittspridningen hos de äldre hanterats bättre. Detta då mer fokus legat vid förebyggande insatser och framförallt ett minskat spring av olika aktörer. Det gör också att exempelvis basala hygienrutiner följs upp och efterlevs på ett mer samlat vis. Vi socialdemokrater i Järfälla verkar för att vår kommun ska initiera och väcka frågan i regionen angående att kommunen ska överta hemsjukvården.

De statsbidrag som Järfälla får för äldreomsorgen är på 70 miljoner kronor, vilket är ett historiskt stort statsstöd för att öka kvaliteten, minska timanställningar och ge rimliga villkor för personalen som arbetar i äldreomsorgen. Tack vare att staten tillskjuter förstärkning för äldreomsorgen kan vi göra den ännu bättre. Genom äldreomsorgslyftet ges personal inom äldreomsorgen stora möjligheter till satsningar på kompetensförstärkning som exempelvis att vidareutbilda sig till undersköterska. Och för att förstärka sjukvårdskompetensen i verksamheten genom fler sjuksköterskor och ökad kompetens bland befintlig personal. Att öka kompetensen om demens bland hemtjänstpersonal och personal på äldreboenden är en viktig del i satsningarna. Andra insatser inom äldreomsorgen är införandet av språkutvecklande arbetsplatser enligt Vård och Omsorgscollege-modell och möjligheten till fortbildning i yrkessvenska på arbetstid.

Under 2022 ska vi fortsätta att bedriva ett målinriktat arbete för att öka attraktivitet, kontinuitet och kompetens genom fler trygga anställningar i såväl egen som upphandlad regi. På sikt ska vi arbeta bort otrygga anställningar och minska dyra konsultnotor. Kontinuiteten i hemtjänsten ska öka så att antalet personer som besöker varje omsorgstagare blir färre, och alltid ligga under riksgenomsnittet. Varje extra person medför ytterligare en potentiell hälsorisk, en försämrad kontinuitet och en högre ansträngning för omsorgstagarna. Vi vill prioritera satsningar på fler tillsvidareanställningar, högre tjänstgöringsgrad och färre timanställningar. Genom rätt till heltid och möjlighet till deltid, stärker vi tryggheten och gör äldreomsorgen till en mer attraktiv och hållbar arbetsplats.

Äldreomsorgen ska sätta brukarnas behov i fokus, och inte utföraren. Omsorg ska ges med värdighet för den enskilde och personalen ska ha den tid och de resurser som krävs för att göra ett bra jobb. Det ska vara tryggt att åldras i Järfälla och tillsammans skapar vi en äldreomsorg i världsklass. I vår budget för 2022 gör vi en rejäl satsning på våra äldre. Vi kompenserar för uppräknade och ökade kostnader med 12,3 mkr på nuvarande äldrenämnden och ytterligare 18,6 mkr på socialnämnden, det innebär en total kompensation på ca 31 mkr. Detta gör vi genom en riktad satsning på äldre med ytterligare 22 mkr och avsätter 1 mkr för mötesplats Viksjö samt särskilt stöd till pensionärsorganisationer och andra aktörer i civilsamhället.

Under 2021 har vår äldreomsorg om att satsa på personalen i äldreomsorgen och hemtjänsten behandlats, där vi fick igenom att:

- Järfälla kommun inför rätt till heltid till personalen i äldreomsorgen. Alla som vill jobba heltid ska också kunna göra det.

- Järfälla kommun satsar på ett kompetens-och löneyft genom att de två kommande åren avsätta särskilda medel för personalen inom äldreomsorgen.
- Järfälla kommun så långt det är möjligt undviker korta och otrygga visstidsanställningar.

I budget för 2022 ska ovan punkter verkställas i enlighet med det kommunfullmäktige beslut som finns. Vi har i vår budget tagit höjd för detta, men någon finansiering för detta finns inte att finna i det borgerliga styrets budget.

Vår vision är att möta framtidens behov och ligga i framkant när vi bygger framtidens boenden. För att både öka tryggheten och möjliggöra mer tid för våra anställda med de äldre måste vi påbörja att arbeta mer aktivt med att implementera välfärdsteknik. Vårt fokus bör ligga på individens behov av lösningar som är integritetsfrämjande och trygghetsskapande. Framtiden kommer att erbjuda fler och bättre digitala lösningar. Vi tror på välfärdsteknologi med digitalisering och robotisering för äldre. Dock vill vi se till att det finns en tydlig väg fram för utvecklingen som ska peka på implementeringar som särskilt ökar och stödjer behovet hos den äldre. Människan ska vara i fokus. Vi har höga ambitioner om att Järfälla kommun ska vara ledande i Sverige inom välfärdsteknologi. För detta ändamål krävs dels en höjd ambition nationellt för att skapa förutsättningar med gemensam struktur för tester, erfarenhetsutbyte och samarbeten som inkluderar fler aktörer. Dels kräver det att vi som kommun bidrar med innovationslösningar inom välfärden för våra kommuninvånare.

Äldrenämnden ska åter inkluderas i socialnämnden, och bli en nämnd istället för två. Detta gör vi eftersom uppdelningen inte resulterat i en kvalitetshöjning för de äldre utan enbart kostnad för skattebetalarna och onödig administration. Dessutom tas många beslut i båda nämnder när det gäller allt från taxor till upphandlingar. Det är ett ineffektivt sätt att styra som skapar merarbete för personalen och en överflödig byråkrati samt en haltande processhantering. Dessutom så ifrågasätter vi legitimiteten och giltigheten av att två nämnder i mångt och mycket måste fatta samma beslut för att rådgivet ska gälla.

Vi vill inrätta seniorguider för att vara proaktiv i kontakterna med seniorer och som kan ge dem vägledning i vad det finns för stöd att få i kommunen och regionen. Detta även för att kunna lotsa vidare när det gäller bostadsfrågor, säkerhet och trygghetsfrågor men också frågor om friskvård och sociala mötesplatser. Ska ske i samverkan med det kommunala pensionärsrådet (KPR) och pensionärsorganisationerna. Med denna satsning vill socialdemokraterna:

- Ge undersköterskor en riktad lönesatsning om totalt 3 mnkr över två år, varav 1,5 mnkr ingår i årets budget.
- Stärka rätten till heltid inom äldreomsorgen
- Äldrenämnden ska åter inkluderas i socialnämnden, och bli en nämnd istället för två.
- Vi avslår det borgerliga styrets förslag om en kraftigt ökad servicetaxa, och lägger istället 1 mnkr i vår budget för att bevara befintlig nivå. Det är inte rimligt att chockhöja taxan för 600 pensionärer. När de borgerliga partierna skär ner på verksamheten för att möjliggöra sin skattesänkning, då är det verksamhetens avgifter gentemot medborgaren som måste höjas i en allt mer drastisk takt.
- Införa seniorguider
- I vår budget ökar vi resurserna till pensionärsorganisationerna för att göra insatser mot ensamhet och bryta ofrivillig isolering. Även äldres utanförskap när det gäller teknik och internet ska främjas.

Socialtjänst - ett tillgängligt Järfälla för alla

För att öka tryggheten i Järfälla krävs riktade satsningar och mer resurser till det förebyggande arbetet för att motarbeta gängkriminalitet, våld i när relation och ge stöd till vårdnadshavare. Detta gör dels genom mer resurser till den egna förebyggande verksamheten men också resurser till civilsamhället. Mer resurser till förebyggande och samverkande verksamhet mellan verksamheter som förskola, öppen förskola, skola och socialtjänst och polis. Socialdemokraterna lägger 16 miljoner i budget 2022 på förebyggande insatser mot våld och utsatthet.

Järfälla ska vara en bra kommun att leva och bo i för alla invånare oavsett funktionsnivå. Människor i behov av stöd och service ska få sina individuella behov tillgodosedda samt ges möjlighet att delta i samhällslivet på sina villkor. Den som inte får statlig assistansersättning ska skyndsamt kunna få sina behov rättssäkert utredda och tillgodosedda i kommunal regi. Därför behöver LSS-området prioriteras såväl vad gäller särskilda boenden som personlig assistans. Delaktighet innebär också att kunna röra sig fritt i kommunen på lika villkor. Vi lägger därför 6 mkr i investeringsbudgeten uppdelat på 2021 och 2022 för att stärka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning i kommunens gångstråk, utemiljöer och naturreservat. En stark socialtjänst är en av de viktigaste funktionerna i ett välfärdssamhälle.

Liksom tidigare år under denna mandatperiod så är det endast volymuppräknningar i det borgerliga styrets budget. Löneökningar och andra kostnadsökningar ska lösas med effektiviseringar. Under mandatperioden 2019-2022 så handlar det om ca 70 mkr i effektiviseringar. Det är inte hållbart. Vi kompenserar därför ramen med 2 % (18,6 mkr) för ökade lön- och kostnadsuppräknningar. Dessutom lägger vi 16 mkr på våldsförebyggande insatser. Socialdemokraterna vill:

- Dubbla anslaget till kvinnojouren och stärka arbetet mot våld i nära relation.
- Genom våra satsningar och mer resurser till det förebyggande arbetet för att motarbeta gängkriminalitet, våld i när relation och stöd till familjer/föräldrar. Samt samverkande verksamhet mellan verksamheter som förskola/öppen förskola/ skola och socialtjänst.
- Det ska finnas Familjecentraler i varje stadsdel som tillsammans med andra aktörer i stadsdelen arbetar uppsökande, ge råd och stöd mm till föräldrar. Familjecentraler som arbetar nära fälthandläggare, förskolor- och skolor i området samt fritidsgårdar, föreningslivet, civilsamhället mm. Arbeta för integrationen och mot utanförskapet och därmed också ett långsiktigt arbete inriktat mot våldsprevention.
- Förstärka samarbetet mellan förskola, skolan och socialtjänsten. Socialtjänstpersonal på skolorna för att tidigt fånga upp elever som hamnar utanför och vara länken mellan hemmet, skolan och socialtjänsten. Inget barn ska lämnas osedd och utan åtgärder i tid. Detta bidrar också till att tidigt identifiera psykisk ohälsa.
- Utveckla samarbetet med föreningslivet och civilsamhället som viktiga och kompletterande aktörer inom socialtjänstområdet och det förebyggande sociala arbetet. Detta gäller särskilt ungdoms och fritidsverksamhet i särskilt utsatta områden.

Vi bygger Järfälla tryggt!

I Järfälla idag finns det alltför många som upplever hög otrygghet. Det förebyggande arbetet för ökad trygghet har vi klargjort i föregående kapitel, men mycket mer kan göras på trygghetsområdet. Järfälla behöver ett krafttag för att bryta den växande otryggheten. Oavsett om det handlar om organiserad brottslighet, våld i nära relationer, otrygga anställningar, boendesituationer, bristande tillit till samhällsfunktioner som sjukvården eller socialtjänsten, så måste politiken se folk i ögonen när de uttrycker sin oro inför framtiden. Vi vet att det kostar mindre att investera i välfärden och den trygghet det ger, än vad det kostar vårt samhälle att hantera kriser och problem i efterhand. I föregående text har vi preciserat våra satsningar på välfärd och trygghet, i kommande kapitel presenterar vi ytterligare trygghetsåtgärder för vår kommun.

Trygghet - Statligt och kommunalt ansvar

Varje skjutning som sker på våra gator är ett misslyckande och en tragedi. På riksplanet sker en hel del bra insatser som kan bidra till en ökad trygghet. Det handlar om satsningar på polisen, revidering av straffskalor, nationella avhopparsinsatser och utökade befogenheter för socialtjänsten att ingripa. Dessa frågor är nationella, och det är nödvändigt och glädjande att staten tar tag i dem. Staten måste ta sitt ansvar.

Vi vill se att Järfälla tillämpar metoden Sluta skjut, som grundar sig i en amerikansk strategi som syftar till att minska grovt våld. Metoden har prövats i Malmö med goda resultatet. Under de senaste åren har vi sett en påtaglig ökning av skjutningar. Det är ett angrepp på vårt gemensamma, öppna samhälle och måste bekämpas med samhällets samlade styrka. Ingen ska vara rädd för att röra sig ute på våra gator och torg. Det är därför nödvändigt att det starka samhället svarar och att den grova brottsligheten stoppas. Vi ser att metoden bakom Sluta skjut skulle kunna vara ett komplement till ytterligare satsningar på skolan, fritidsverksamhet, socialtjänsten och riktade arbetsmarknadsåtgärder, som vi vet är grundläggande för ett tryggare samhälle.

Lokalt är det mycket besvärligt att högerstyret inte förrän nu presenterat någon tydlig trygghetspolitik förutom utökning av ordningsvakter, kameror och väktare. Det är bra satsningar och vi är överens inom dessa budgetsatsningar, men det räcker inte. Vi satsar betydligt mycket mer än det borgerliga styret på det förebyggande arbetet. Vi behöver parallellt med regeringens utbyggnad av fler poliser ta ett större ansvar och förstärka socialtjänst och skola. De som jobbar med barn och unga i riskzonen måste få förutsättningar att genomföra de insatser som ger bäst effekt.

Därför lägger vi en budget för brottsförebyggande åtgärder, där vi ger ökat stöd och bättre förutsättningar för föreningslivet, socialtjänsten och skolan. Polisen är tydlig med att det förebyggande arbetet är kommunens ansvar men istället har mandatperioden präglats av nedskärningar på skola, fältassistenter och fritidsverksamhet. Det finns ingen större insats vi kan göra för ungdomar som riskerar att falla in i kriminella miljöer än att ge dem lärare och socialsekreterare som har resurser och kollegor så att de klarar av att kliva in när ett barn far illa. Därför är vi stolta att erbjuda dessa verksamheter en budget som innehåller någonting annat än besparingskrav. Vi vill också att Järfälla polisstation ska vara dygnet runt-öppen.

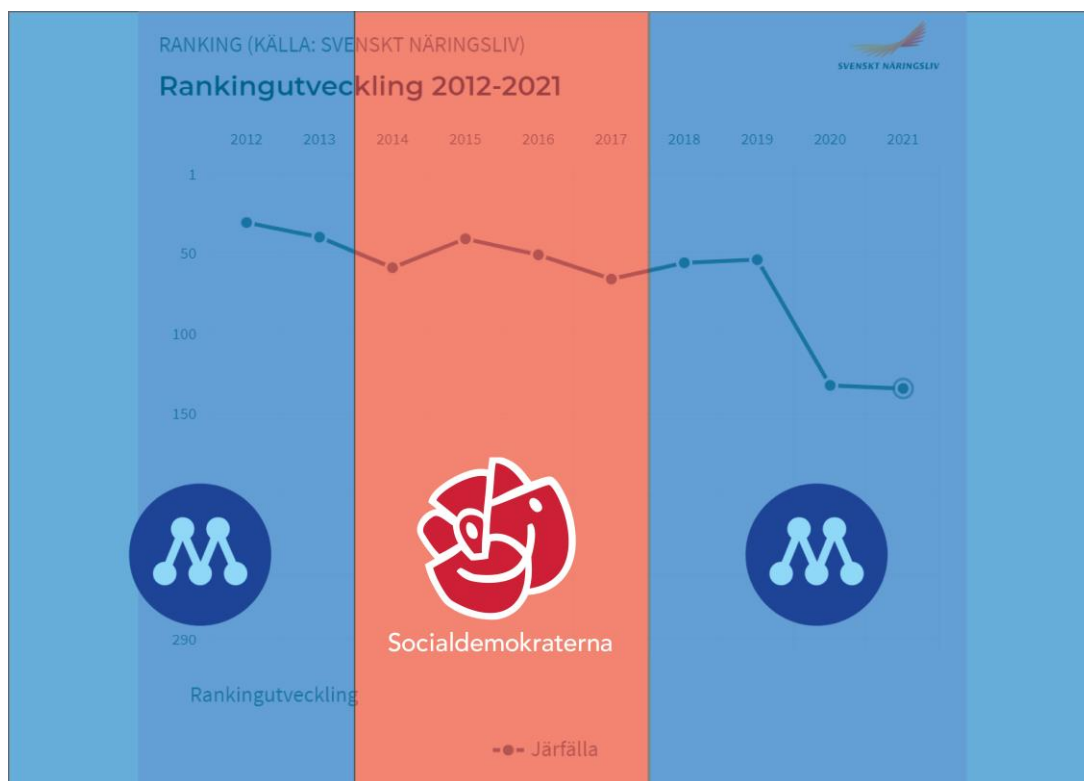
Järfälla ska stå upp för mänskliga rättigheter, öppenhet och tolerans. Det är centrala värden i en demokrati som ständigt måste upprätthållas och försvaras. Vi behöver bryta segregationen och öka tryggheten i hela Järfälla. Arbetsmarknadsinsatser behöver stärkas eftersom egenförsörjning är ekonomisk trygghet och inkludering i samhället. Ett Järfälla som håller ihop är ett tryggt Järfälla.

Socialdemokraterna vill:

- Tillämpa Sluta skjut
- Järfälla polisstation ska vara öppen dygnet-runt
- Utöka ordningsvakter
- Ökat stöd och för föreningslivet, socialtjänsten och skolan

Näringslivet - en viktig samarbetspartner och motor

En av våra största utmaningar är utanförskapet från arbetsmarknaden och näringslivet. Svenskt näringsliv uppskattar att 1,3 miljoner svenskar inte kan försörja sig själva och bara 4 miljoner är helt självförsörjande. Det är ett stort utanförskap och en betydande grund till otrygghet. Järfällas företag och näringsliv är förutsättningen för en god arbetsmarknad och kommunen behöver göra sitt yttersta för att möta lågkonjunktur och effekter av pandemin. Krafttag behöver göras. Vår kommun har och behöver fler engagerade företag för att skapa möjligheter till en väl fungerande arbetsmarknad. Järfälla har sedan 2019 stört dykt i svenskt näringslivs ranking och otryggheten hos företagarna är stor, det är en bekymmersam utveckling. I nedan tabell redovisas utvecklingen i svenskt näringslivs ranking.

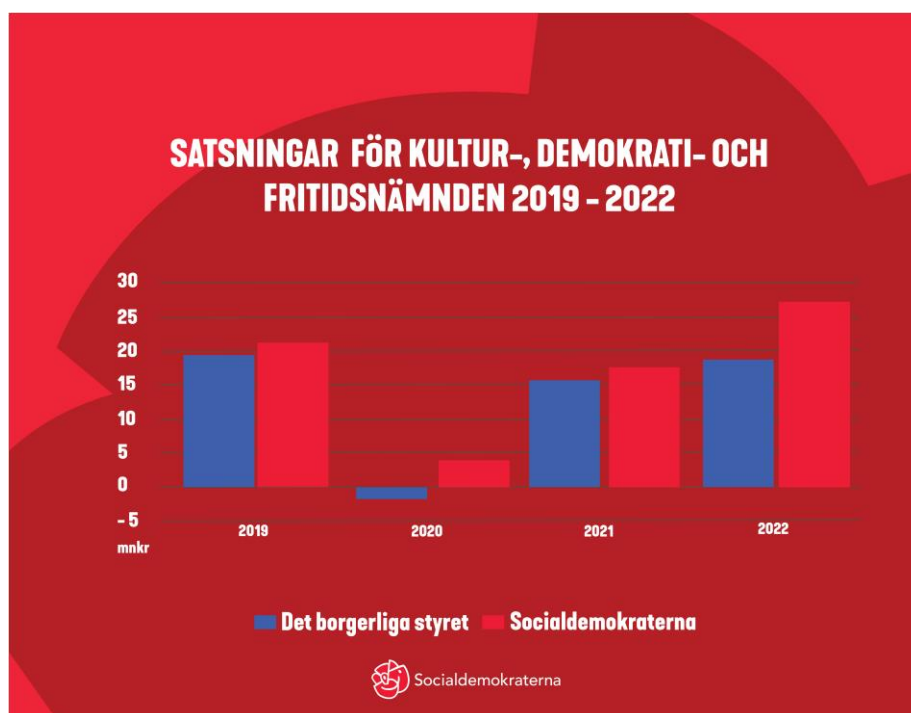
Vi vill verka för att kommunen tillsammans med näringslivet i Järfälla ska utveckla den aktiva arbetsmarknadspolitiken. Syftet är att bättre matcha arbetskraft lokalt med näringslivet i Järfälla, få fler i jobb, minska på försörjningsstödet och få medel från Arbetsförmedlingen för att genomföra detta. Vi tror att integrationen till arbetslivet kan bli bättre när det sker samverkan på en mer lokal nivå och i nära samarbete med kompetensförvaltningen. En bra samverkan mellan skola, näringsliv och kommun är också viktig för att minska risken för utanförskap. I det arbetet är Näringslivsbolaget en viktig aktör.

I vår budget för 2022 lägger vi en särskild satsning på 0,7 mnkr kommunstyrelsen för att fördela till vårt näringslivsbolag, det är en satsning för att aktivt arbeta med tryggheten hos våra företag. Vi har också i tidigare kapitel redogjort för att vi lägger 21 miljoner på arbetsmarknadsenheten. Socialdemokraterna vill:

- Utveckla den aktiva arbetsmarknadspolitiken
- Öka tryggheten för företagarna
- Öka stödet till näringslivsbolaget
- Verka för tillväxt och grön omställning

Kultur- och föreningsliv - för integration och samspel

Vårt kultur- och föreningsliv utgör en stor del av vårt trygghetsskapande arbete i Järfälla. Genom ett berikat föreningsliv ges fler möjligheter till sociala mötesplatser. Föreningslivet utgör en viktig kraft i samhället. Järfällas ideella aktörer skapar mötesplatser och bidrar med meningsfull sysselsättning för våra barn och ungdomar. Ett starkt föreningsliv är en förutsättning för ett samhälle byggt på ett högt socialt kapital och tillit mellan medborgarna och det offentliga. För att stärka föreningslivet och underlätta deras situation är det viktigt att skapa tydliga kontaktvägar till kommunen. Det gör vi genom att tillsätta en föreningssamordnare som skapar en väg in för föreningsrelaterade frågor om anläggningar, bokningar, bidrag, byggnationer och dylikt. En föreningssamordnare kan också stödja och stimulera föreningar genom exempelvis utbildningar, agera bollplank och hjälpa till med att söka och redovisa föreningsbidrag samt hänvisa till rätt instanser.

Biblioteken utgör en viktig knutpunkt för alla invånare i Järfälla. Tillsammans med studieförbunden och folkhögskolan berikar de folkbildningen och skapar trygghet. Därmed gör vi inga besparingar på bibliotekens verksamheter, utan återför 1 mnkr för att förstärka från tidigare nedskärningar. Samt ger våra studieförbund 0,5 mnkr i ökat stöd. Vi vill genomföra en långsiktig bibliotekssatsning, det har skurits i flera år och dränerat hela verksamheten med sämre tillgång som följd. Vårt mål är att införa en biblioteksgaranti i alla kommundelar.

Vi är glada över att våra kultur- och idrottsföreningar medverkar i kommunens civilsamverkansråd, där flera aktörer i civilsamhället inkluderas och deltar i att öka såväl individuellt välbefinnande och personlig utveckling som gemenskap och integration. Vi anser att dessa har en nyckelroll i arbetet att bygga ett Järfälla som är välkomnande för alla och som håller ihop, en kommun som präglas av ömsesidig respekt mellan varandra. För att stärka barn och ungas rätt till en rik fritid oavsett familjers olika ekonomiska förutsättningar satsar vi 12 mnkr i stöd till föreningslivet. Vi återinför verksamhetsstödet, för föreningar som arbetar med inriktning mot en öppen och meningsfull fritidsverksamhet i våra utsatta områden. Vi lägger också stor vikt i att utveckla idéburet offentligt partnerskap i Järfälla så att kommunen i samverkan med en eller flera idéburna organisationer kan bygga upp verksamheter för att exempelvis stärka engagemang, delaktighet och inflytande.

Vi vill fortsätta att utveckla Järfälla så att alla kan delta i kultur- och idrottslivet. Fler ska få möjlighet att upptäcka kommunens friluftsområden och våra kulturhus. Våra friluftsstråk ska vara säkra och belysta. Vi

vill att konstsnöspår för längdskidor ska finnas både i Ängsjö och Bruket. Det är viktigt att möjliggöra alternativ så att fler kan vara ute i natur under såväl sommar som vinter. Folkets hus i Kallhäll är en mycket viktig kulturaktör och mötesplats för vår kommun, och som bedriver kommunens enda bio. Vi ger därför 0,3 mnkr i ett riktat stöd för att möjliggöra kulturinsatser för våra barn och unga. För att uppmuntra och stärka barn och ungas kulturutövning kompenserar vi även Järfällas kulturskola för sina löneökningar, samt 1 mnkr i ökat stöd. Kulturskolan är avgörande för att säkerställa att barn och unga har likvärdig tillgång till kulturutövning. För att få igång kulturlivet i Järfälla efter pandemin lägger vi dessutom 0,7 mnkr i stöd till kulturen.

I framtiden hoppas vi på ett kärt återseende av Järfällafestivalen. Det har varit ett viktigt och roligt inslag i vår kommun för att skapa gemenskap, trygghet och integration. Därför återinför vi satsningen på Järfällafestivalen med 0,5 mnkr till kommunstyrelsens budget. För att göra den gamla simhallen till ett allaktivitetshus lägger vi ett extra tillskott i vår investeringsbudget. Vi investerar även i ny gymnastikhall och ishall. Tillsammans med kulturen och föreningslivet bygger vi Järfälla tryggt.

Socialdemokraterna vill:

- Att kommunen tillsätter en föreningssamordnare, som fungerar som en länk mellan kommunen och föreningslivet.
- Öka satsningarna på biblioteken och införa biblioteksgaranti i alla kommundelar
- Återinföra verksamhetsstöd, för föreningar som arbetar med inriktning mot en öppen och meningsfull fritidsverksamhet i våra utsatta områden.
- Öka stödet till kulturen
- Öka stödet för föreningarna
- Återinföra Järfällafestivalen

Välplanerad kommun - med trygg och hållbar stadsplanering

Trygghet handlar om så mycket mer än hårdare tag. Trygghet är en tillgänglig och funktionell bebyggd miljö, hög nivå på medborgarservice, närvarande vuxna och ett inkluderande samhälle. Trygghet är också att ha någonstans att bo, ett arbete eller annan sysselsättning att gå till, en välfungerande skola och kvalitativ omsorg.

Genom vårt bostadsbolag JHAB kan insatserna för gemenskap och trygghet i bostadsområdena förstärkas. Det gäller upprustning av bostadsmiljön, vi jobbskapande åtgärder, ökad trygghet i uterummet genom förbättrad belysning, fältassistenter, trygghetsvårdar och vid behov ordningsvakter. Här ska också åtgärder för ökat boendeinflytande för hyresgästerna ingå.

Tillsammans med näringsliv och universitet inom ramen för Barkarby Science ska Järfälla kommun verka för innovation och en hållbar stadsmiljö med människan i centrum. Här bör perspektiv som feministisk stadsplanering lyftas fram tydligare för att främja en rättvis stadsmiljö med demokratiska strukturer där samtliga kommuninvånare erbjuds en hög livskvalité. Inom begreppet feministisk stadsplanering ryms bland annat att prioritera trygg och säker cykelinfrastruktur i anslutning till kollektivtrafik, förskola och arbetsplatser såväl som gångstråk och trottoarer breda nog för barnvagnar, rullstolar och andra hjälpmedel. Det kan också handla om att tillse att det finns fungerande belysning i parker och långa gångstråk, att prioritera snöröjning av gång- och cykelbanor och se till att det finns tillgängliga och välskötta offentliga toaletter och skötrum.

Ett annat perspektiv på planering värt att lyfta menar vi är universell utformning. Universell utformning definieras i Funktionsrättskonventionen (konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning) och innebär att bygga, beställa och utföra "rätt från början". Järfälla ska vara en kommun tillgänglig för så många som möjligt från början utan behov av att göra större anpassningar i efterhand. Vid ombyggnation och nybyggnation ska kommunen vara tydlig gällande skyltning och ges tydlig information till allmänheten.

Vi vill skapa det öppna "folkkrummet" i Järfälla med mötesplatser över generationsgränserna på torg, lekplatser och andra allmänna platser. Vid stadsplanering ska utrymme ges för en levande miljö med exempelvis café mitt på torget och platser för alla oavsett ålder. Det är också jätteviktigt att även arbeta med

hur vi utformar våra platser till trygga platser såsom buskklippning och belysning, där det gäller trygghetsarbetet. Vi har också en del att göra vad gäller trygga bil-, cykel- och gångvägar i vår kommun. Prioriteringar bör vara från och till skolor, men vi vill även att shared-space Ynglingagatan blir tryggare. Samt göra insatser på Viksjöleden, den del som passerar Veddesta, som borde åtgärdas snarast då där är ständiga köer och många olyckor. Medfinansiering från trafikverket borde kunna sökas för Veddesta-delen.

Otryggheten med nedskräpning och den illegala dumpningen har ökat i anslutning till återvinningsstationerna. Vi vill därför att kommunen ansöker om kameraövervakning i anslutning till återvinningsstationerna i kommunen, samt vid behov även förstärka med servicevärdar. Dessutom ska snabba åtgärd göras vid skadegörelse och klotter i kommunen.

Våra pop-up parker och odlingar har länge varit populär och dessa vill vi fortsätta med, vi lägger också ett uppdrag i budget om att säsongsväxter och odlingar ska i den mån som är möjligt delas ut till våra medborgare i anslutning till ny säsong.

Många har svårt att ta sig in på bostadsmarknaden, och det är en stor otrygghet för många. Särskilt svårt har unga som flyttar hemifrån, nyanlända, ensamstående föräldrar som behöver en ny bostad på grund av separation, hushåll i behov av anpassad bostad samt äldre och/eller personer med funktionsnedsättning. Vi går därför fram med uppdrag om att planera för att införa bostadsgaranti för Järfällas unga och boendegaranti för alla över 80 år. Dessutom gör vi en särskild satsning på att pröva prisvärda hyresrätter i Barkarby och andra delar i kommunen genom att upplåta mark med tomträtt. Fler hyresrätter med rimliga hyror är avgörande för att bygga bort bostadsbristen och trångboddheten. Enligt region Stockholms beräkningar har under 40 % av hushållen i Järfälla råd att efterfråga en nyproducerad hyresrätt. Vi sätter stopp för borgarnas strategi att utan eftertanke och ekonomiskt ansvarstagande ombilda JHABs bostäder.

Fler hyresbostäder behövs för att ge fler en möjlighet att ta ett första steg in i eget boende liksom att kunna flytta vid behov. Vi ska söka investeringsstöd för byggnation av hyresrätter samt studentbostäder, det finns många bra initiativ från staten för att bebyggelsen ska bli blandad. Det är en mänsklig rättighet och trygghet med tak över huvudet oavsett ekonomisk livssituation.

Socialdemokraterna vill:

- Införa boendegaranti för unga under 26 år
- Införa boendegaranti för alla över 80 år.
- Öka pop-up parker och odlingar, samt att säsongsväxter och odlingar delas ut till våra medborgare i anslutning till ny säsong.
- Göra bil-, cykel- och gångvägar tryggare i vår kommun, särskilt i anslutning till skolor.
- Förstärka tryggheten vid återvinningsstationerna med kamera och servicevärdar
- Skapa öppna folkrum
- Säkerställa att ett jämställdhetsperspektiv på trygghet alltid finns med i kommunens planerings- och projekteringsprocesser genom att införa feministisk stadsplanering.

Ett liv fritt från våld - oavsett vem du är

Att samverka med polisen för trygghet i Järfälla är mycket viktigt. Förutom en rad samverkansförslag som vi lägger bland våra budgetförslag så vill vi ha en dygnet runt-öppen polisstation i Järfälla.

Våld i nära relation, våld mot barn och kvinnor är ett av våra allvarigaste samhällsproblem. Det är ett folkhälsoproblem och något som genererar oerhörda kostnader både individen, i form av lidande och ekonomiska konsekvenser, och för samhället som helhet. Vi lägger ett uppdrag till Socialnämnden att säkerställa att en aktuell handlingsplan mot våld i nära relation finns på plats, komplett med mätbara mål och rutiner för systematisk uppföljning i fasta intervall. Detta för att säkerställa att vårt arbete med att förebygga och stoppa våld, skydda våldsutsatta och motivera förövare till att delta i insatser för ändrat beteende och tankemönster.

Dessutom gör vi en större satsning om 16 mnkr i våldsförebyggande insatser på socialförvaltningen. I detta ska ingå satsning på trygga barn och unga, större anslag till kvinnojouren, och öka insatser för barn och unga

samt kvinnor. Dessutom ska socialnämnden i samverkan med kultur-, demokrati-, och fritidsnämnden ge bidrag till föreningar som verkar för barns trygghet i socioekonomiskt utsatta områden. Vi ska utveckla och ta tillvara samarbetet med föreningslivet och civilsamhället som viktiga och kompletterande aktörer inom socialtjänstområdet och det förebyggande sociala arbetet. Vi ser också till att arbetet med att förebygga och motverka hedersrelaterat våld och förtryck fortsätter att prioriteras. Arbetet med eftervåldet såväl som insatser för att våldsutsatta som levt under skydd ska få en rakare väg tillbaka till eller in i arbetsliv, utbildning och trygghetssystem behöver lyftas för att motverka att våldsutsatta systematiskt missgynnas ekonomiskt och socialt. Som en del i detta vill vi också stärka insatsen i kommunen för att motverka bostadsbrist som drabbar våldsutsatta kvinnor. Därför ger vi Kommundirektören i uppdrag att i samråd med JHAB ta fram ett handlingsprogram för att långsiktigt säkra behovet av bostäder till våldsutsatta kvinnor i Järfälla och så att behovet täcks av samarbetet mellan kommunerna i stockholmsregionen.

Samarbetet mellan skolan, regionen och socialtjänsten ska förstärkas. Vi vill se Socialtjänstpersonal på skolorna för att tidigt fånga upp elever som hamnar utanför och vara länken mellan hemmet skolan och socialtjänsten. Inget barn ska lämnas osedd och utan åtgärder i tid. Inget barn ska dras in i kriminella nätverk, våld eller drogproblematik.

En trygg kommun är en inkluderande kommun utan diskriminering och en kommun fri från hat, hot och våld. Järfälla ska fortsätta att utveckla arbetet med att stärka demokratin och motverka alla former av diskriminering och strukturell ojämlikhet. Vi ska vara en kommun i framkant när det kommer till likabehandling och rättighetsbaserade arbetssätt.

Socialdemokraterna vill;

- Satsa 16 mnkr till socialtjänsten för våldsförebyggande insatser
- Ta fram ett handlingsprogram för att långsiktigt säkra behovet av bostäder till våldsutsatta kvinnor i Järfälla
- Förebygga och motverka hedersrelaterat våld och förtryck ska prioriteras.
- Ha en aktuell handlingsplan mot våld i nära relation, komplett med mätbara mål och rutiner för systematisk uppföljning i fasta intervall.
- Stärka demokratin och motverka alla former av diskriminering och strukturell ojämlikhet.

Nolltolerans - mot missbruk av våra gemensamma välfärdssystem

När de styrande borgerliga partierna talar om trygghet handlar det oftast om mer övervakning och fler vaktare. Vi ser långt fler behov och utmaningar för att stärka tryggheten för alla i vår kommun. En viktig del är att bryta den organiserad brottslighet och de våldsbrott som kommit att bli en allt mer aktuell politisk fråga hos oss och våra kommuninvånare. Vi behöver ta krafttag kring detta så att inte rädslan och otryggheten slår rot i vår kommun. Södertälje kommun har i många år pekats ut som ett gott exempel, och bra metoder ska vi lyssna och ta till oss.

Vi vill att Järfälla systematiskt arbetar med att följa upp och granska kommunens verksamheter för att spåra och hitta kriminella nätverk och våldsbrott. Vi behöver säkerställa att vår kommun inte har läckage inom våra välfärdssystem eller organisation. Våra skattemedel ska användas i rätt syfte och till goda verksamheter. I vår budget lägger vi därför fram förslag om uppdrag som ska stävja den organiserade brottsligheten. Idag görs många bra samarbeten i Järfälla med exempelvis polis, socialtjänst, skola. Detta är bra, men vår kommun behöver arbeta mer systematiskt arbete med fler aktörer och bättre kontroll. Några exempel på åtgärder som vi anser är bra för att råda klarhet och få bukt med problemen är: att Järfälla inleder en myndighetsgemensam samverkan mot välfärdsbrott (Socialtjänst, polis, försäkringskassan, åklagarmyndighet, Järfällahus AB, Skatteverket), att vi systematiskt börjar spåra pengar så att inte fusk och bedrägerier förekommer i kommunen, att vi gör en samverkan gällande bygglov (Polis, Arbetsmiljöverket och berörda fackliga organisationer), att det görs en fredagsutsättning (samarbete mellan kommun socialtjänst, fältare, trafikinspektör/parkeringsvakter, polis, vaktare, brandkår), att polischefen regelbundet närvarar och presenterar polisens arbete på kommunstyrelsens sammanträden samt att socialsekreterare är placerade i polishuset för att kunna göra snabba insatser.

Det ska göras uppföljning av försörjningsstödet och att utbetalningar går till rätt personer behöver säkerställas, arbetet kan bli ännu bättre genom att utveckla samarbetet med de olika myndigheterna. Vi avsätter 1 mnkr i vår budget som ska gå till att motverka välfärdsbrotten.

Ett annat problem är svarta hyreskontrakt som kommunen behöver ta ett mer samlat grepp kring att motverka. Järfälla är troligtvis inte skonade från parallella samhällsstrukturer som vi vet förekommer i andra delar utav vår region. Av den anledningen är det viktigt att börja agera och överblicka de läckage som finns. Vi är aldrig nöjda innan alla hål till den kriminella världen täppts igen. Hos oss råder nolltolerans!

Socialdemokraterna vill:

- Kartlägga risken för att skattemedel som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, används på ett felaktigt sätt/genom organiserad brottslighet/eller i kriminellt syfte.
- Kartlägga risken för att skattemedel som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn och utförs av annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt.
- Ta fram en handlingsplan för att säkerställa att valfrihetssystem, enligt lagen om valfrihet (LOV), inte utnyttjas genom organiserad brottslighet.
- Upprätta en myndighetsgemensam samverkan mot välfärdsbrott och otillåten påverkan med aktörer såsom till exempel Socialtjänst, polis, försäkringskassan, åklagarmyndighet och Skatteverket.
- Kartlägga och återkomma med förslag hur vi stoppar olovlig uthyrning och svartkontrakt inom bostadsmarknaden.

Vi bygger Järfällas framtid

I dag lever vi över planetens tillgångar och förutsättningar och våra klimatförändringar blir allt tydligare. Det krävs tydliga prioriteringar, investeringar och fortsatt utveckling inom miljö och klimat. Järfälla har goda förutsättningar att vara pådrivande och leverera de innovationer som fler efterfrågar. En rättvis klimatomställning ger nya jobb, bättre hälsa och ökad jämlikhet. För att lyckas behöver vi vara ledande i Agenda 2030-arbetet, vår framtagna koldioxidbudget och grön omställning. Tillväxt, välfärd och klimatomställning är inte bara förenliga med varandra, utan även våra förutsättningar till att bygga Järfällas framtid. Vi stärker vår konkurrenskraft, jobb och resurserna till välfärden både genom att leda omställningen. I följande kapitel redovisar vi hur vi vill bygga Järfällas framtid.

Agenda 2030

Agenda 2030 och Förenta Nationernas (FN:s) Globala hållbarhetsmål är den mest ambitiösa agendan för global hållbar utveckling som det internationella samfundet någonsin antagit. Sverige var med och antog målen 2015, och har därför ett ansvar att genomföra Agenda 2030. Målen berör alltifrån utbildning, till sjukvård och att säkerställa hållbara arbetsvillkor. Men de berör också frågor som jämställdhet, jämlikhet och klimatet. De Globala målen är universella och odelbara, det innebär att de Globala målen är lika relevanta för Sverige och Järfälla kommun, som de är för andra delar av världen. Det innebär också att målen hänger ihop och ger positiva spridningseffekter på varandra. Järfälla kommun arbetar med FN:s Globala mål. Men vi saknar ett samlat arbete med flera av målen, och inte minst kring flera av delmålen.

Vi saknar ett helhetsgrepp kring målen och en tydlig politisk satsning. För att vi ska lyckas uppnå de Globala målen behöver vi ta ett helhetsgrepp kring Agendan. Det är mindre än 10 år kvar tills år 2030. Tiden börjar bli knapp och det finns bara fördelar med att vi redan nu gör medvetna satsningar för att uppnå målen. Det skapar välfärd, konkurrenskraft och gör oss till en framtidskommun som tänker globalt och agerar lokalt, för världens och våra kommuninvånares bästa. Socialdemokraterna vill:

- Arbeta aktivt och holistiskt med att uppnå Agenda 2030 och FN:s Globala mål.
- Genomföra och slutföra en kartläggning om hur Järfälla kommun bidrar till genomförandet av agenda 2030.
- Analysera och fortsätta arbetet med svenska FN förbundet lokala Sverige – ett utbildnings- och kommunikationsprojekt, med syftet att kommunen fortsättningsvis stärker kunskapen och engagemanget för Agenda 2030.
- Arbeta med öppna jämförelser, i syfte att främja jämförelser och analyser av omställningen till en hållbar framtid i kommuner och regioner, som en del i målet med Agenda 2030.

En klimatsmart kommun

Under höstens klimattoppmöte i Glasgow beslutades "Glasgow Climate Pact" kring utsläppshandel och hur ofta ländernas klimatplaner ska uppdateras inom ramen för Parisavtalet. Klimatutmaningen har en tydlig relation till jämlikhet och jämställdhet. Både faktisk klimatpåverkan och förutsättningarna för att begränsa den är ojämnt fördelade. Omställningen är därmed inte bara vår tydligaste solidaritet med kommande generationer, den måste också ske på ett sätt där vi visar solidaritet med varandra nu, genom att genomföra den på ett rättvist sätt som ökar jämlikheten och jämställdheten. Detta är ett samhällsbygge som vi bara kan klara tillsammans. Klimatförändringarna är vår tids ödesfråga.

När vi styrde 2014-2018 tog vi på oss ledarskapströjan i klimat och miljö. Järfälla var banbrytande med kreativa lösningar: först i Sverige med en kommunal koldioxidbudget, solpaneler upphandlade som en tjänst, snabb implementering av en ny cykelplan, och en progressiv stadsutvecklingspolitik som tog tillvara på den unika möjligheten tunnelbaneutbyggnaden erbjöd Järfälla för att bygga ett hållbart samhälle.

Annat är det med det nuvarande borgerliga styret i Järfälla, som uttalat gått till val på att sänka ambitionerna gällande klimat och stadsbyggnadspolitik. Koldioxidbudgeten är lagd till handlingarna och samlar på sig

damm i arkivet. Solcellsupphandling har aldrig testats något mer. Utrymmet för gång- och cykelinvesteringar är kraftigt reducerat. Istället har handling bytts ut mot politiskt och administrativt petgöra. Skapandet av ett nytt miljö- och social hållbarhetsutskott har inte gjort något annat än att byta ut handlingskraft mot förvirring om var och hur beslut ska tas.

Vi behöver holistiskt arbeta för att motverka klimatförändringarna. Därför avsätter vi medel till kommunstyrelsen för att inrätta ett klimatkansli med en särskild klimatfond för våra verksamheter att söka medel ur för att bidra till ett bättre klimatarbete i kommunen. Dess uppgift kommer först av allt vara att damma av koldioxidbudgeten och utveckla den rapporten till en handlingsplan som lever upp till våra åtaganden enligt Parisavtalet. Utgångspunkten ska vara att vi i Järfälla ska göra allt vi kan så att världen klarar taket på 1,5 graders-uppvärmning. Vi lägger därför 50 miljoner på två år för att genomföra klimatfärdplanen.

Vårt mål är att Järfälla ska bli klimatneutralt. Vi vill att Järfälla på allvar ska följa vår framtagna koldioxidbudget. Vi vill också att kommunen utökar sin elektrifieringsstrategi med fler laddstolpar i kommunal regi, energieffektivisering och en grönare samhällsplanering. Järfälla ska så snabbt som möjligt ställa om till en cirkulär ekonomi. Vi behöver tänka framåt och nyskapande för att möta klimatkrisens utmaningar. Den gröna omställningen behöver resurser. Vi socialdemokrater vill alltid sätta Järfälla främst inom miljöområdet, så att vi i framtiden står rustade för kommande miljö- och klimatutmaningar. Men vi kommer inte klara att göra resan själva.

Naturvårdsverket driver och samordnar Sveriges miljöarbete, och via dem kan vår kommun söka en mängd bidrag för att finansiera delar av vårt miljöarbete. Det kan vara för att bevara biologisk mångfald, minska på vår klimatpåverkan eller att få hjälp med investering i att sanera förorenad mark. Detta ska vi göra. I kommunen har vi drivit på frågan om sanering av mark särskilt gällande det så kallade "idrottsfältet", där marken inte kan brukas om den inte saneras. Vi vill att Järfälla ska söka statsbidrag för att sanera hela idrottsfältet. Det är viktigt i en miljöaspekt och skapar stora förutsättningar att använda marken.

Utifrån den resulterande klimatfärdplanen får det nya klimatkansliet i uppdrag att uppdatera kommunens miljömål och övriga styrdokument på området. Ett nytt mål för Järfällas territoriella klimatneutralitet behöver fastställas, till senast 2040, vilket är statens mål för hela landet. Rimligtvis ska Järfälla nå klimatneutralitet tidigare än landet som helhet, sett till våra förutsättningar i en storstadsregion med god kollektivtrafik. För att implementera investeringar som är nödvändiga för att nå dessa mål enligt klimatfärdplanen skapar vi en investeringsbudget på 15 miljoner redan 2022 för att sen höja densamma till 35 miljoner 2023. Principen vid fördelning av de här medlen ska vara att maximera minskningen av Järfällas klimatutsläpp.

Det unika, och det svåra, med klimatfrågan är att den genomsyrar alla delar av kommunens verksamhet, precis som den genomsyrar samhället i övrigt. Det är för lätt för politiker att fastställa fina miljömål och sen högaktningsfullt strunta i dem. Därför behöver kommunen ett kansli under kommunstyrelsen som arbetar holistiskt med Agenda 2030, miljö och klimat.

Sverige var banbrytande i världen med att ta fram en klimatlag som tvingar politiken att förhålla sig till verkligheten och få löpande feedback om huruvida den har lyckats eller inte. Ett sådant omfattande ramverk är antagligen inte möjligt på den här politiska nivån, men sett till vilka omfattande delar av samhällsutvecklingen kommuner ansvarar för, skulle politiken även på den här nivån behöva någon liknande form av stöd för att se till att våra planer, program, och övrig beslutsgång förhåller sig till de klimatmål vi fastställt. Järfälla behöver bli en hållbar kommun, vi ska aktivt verka för Gröna jobb och skapa förutsättningar så att den gröna industrin vill och kan etablera sig i Järfälla.

Det nya klimatkansliet får i uppdrag att ta fram ett förslag till system för att bevaka den kommunala beslutsgången och återrapportera hur olika förslag bidrar eller försvårar för oss att leva upp till klimatfärdplanen. Dessutom ska arbetet fortlöpa med att minimera kommunens användning och spridning av mikroplast. Det mest miljövänliga tillgängliga alternativet ska användas. Vi ska också utreda och ständigt ha beredskap för att ställa om kommunen till ett förändrat klimat. Vi behöver en bra strategi för att klara värmeböljor, brist på dricksvatten, översvämningar etc. Den biologiska mångfalden och den gröna omställningen är också nödvändig för att skapa en hållbar tillväxt i vår kommun.

Socialdemokraterna vill:

- Aktivt verka för Gröna jobb och skapa förutsättningar så att den gröna industrin vill och kan etablera sig i Järfälla.
- Minimera användandet av mikropåstap
- Holistiskt arbeta för att motverka klimatförändringarna
- Använda vår koldioxidbudget med tydliga mål
- Ansöka om saneringsbidrag från staten för områden som exempelvis sportfältet
- Inrätta ett klimatkansli samt en klimatfond
- Ha beredskap för att ställa om kommunen till ett förändrat klimat för att klara värmeböljor, brist på dricksvatten, översvämningar etc.

Byggnation med grön omställning

Bostadsbristen har många ansikten, från barn som växer upp i en flyttkarusell mellan diverse andrahandskontrakt, till ensamkommande som bor trångt i tillfälliga baracker, till de 67 000 unga i regionen som ofrivilligt bor kvar hemma, och många, många fler. Detta är såklart en utmaning, men i klimatkrisens 2022 är det också en möjlighet, så byggandet av den växande staden ger oss tillfälle att planera för det samhälle klimatutmaningen kräver av oss.

Vi vill att Järfälla ska växa hållbart under den kommande mandatperioden. Att bygga kollektivtrafiknära är helt centralt för att Järfälla och Stockholmsregionen ska kunna växa samtidigt som vi minskar vårt klimatavtryck. Därför är tunnelbaneavtalets målsättningar avgörande för vår kommuns utveckling. För att främja områden med mångfald förordar vi att bygga med blandade upplåtelseformer så att människor i olika livsfaser och med olika behov kan bo och trivas tillsammans.

Tyvärr har nuvarande styre använt den möjligheten till att låsa fast kommunen i fortsatt bilberoende i generationer framöver. Med vårt budgetförslag blir det åter tillåtet att bygga hyresrätter intill kollektivtrafik i Järfälla.

Byggsektorn är även en bransch som har stor potential att minska sina klimatavtryck. För att främja en sådan utveckling lägger vi ett tydligt uppdrag om att minska klimatutsläppen vid nybyggnation, inte endast i de färdiga bostäderna utan även i varje del av byggfaserna. Dessutom vill vi ställa särskilda miljökrav i upphandlingar. Vi vill även möjliggöra uppförandet av nybyggnation som har växthus på taket eller västfasader. Socialdemokraterna vill:

- Bygga kollektivtrafiknära
- Minska klimatutsläppen vid nybyggnation
- Ställa särskilda miljökrav i upphandlingar
- Möjliggöra växthus på taket eller västfasader

Lätt att göra rätt

Bland det viktigaste kommunen kan göra för klimatet är att underlätta för alla Järfällabor att få vardagen ihop på ett klimatsmart sätt. Här är stadsplaneringen en nyckel och det vi har berört ovan. Men 80 000 människor bor i det Järfälla som finns idag, med en infrastruktur som tyvärr alltför ofta utgick helt från bilen som norm.

Det borgerliga styrets ambitionssänkningar gällande cykelinvesteringar rimmar dåligt med en tid då allt fler tar sig fram med just cykeln. I kombination med en infrastruktur där bilen är utgångspunkten, och GC-vägar en bisak, är det bäddat för konflikter om det utrymme som finns. I vår budget finns medel till en ambitionsförhöjning gällande cykel- och gånginfrastruktur. Så underlättar vi för Järfällabor som vill göra klimatbra val, samtidigt som vi skapar en tryggare och trevligare trafikmiljö för alla, oavsett om de går, cyklar eller kör.

Den här frågan är extra känslig och viktig i samband med infrastrukturen till och från skolor. Vi kan inte ha en ordning där föräldrar inte vågar låta sina barn gå eller cykla till skolan, och istället känner sig tvungna att köra dem. Därför riktar vi 10 miljoner i investeringsmedel till tekniska nämnden för åtgärder som skapar en tryggare trafikmiljö till, från och runt Järfällas skolor.

Det ska också vara lätt för alla Järfällabor att ta sig ut i våra naturområden. I vår budget tar vi ansvar för att skydda mer stadsnära natur, med biotopskydd vid Hästa Klack och ett nytt naturreservat i Ängsjö. Dessutom har vi en vision om att bygga ut Mälarpromenaden och göra den tillgängliga för alla. En tredjedel består av naturskyddad mark i vår kommun, det ska vi vara stolta över.

Även om den större utmaningen framöver ligger i Järfälla territoriella utsläpp finns det gott om kapacitet kvar för att trappa upp klimatarbetet inom kommunens verksamheter. Förra mandatperioden togs det fram ett roligt koncept med solceller upphandlade som tjänst. Då gör kommunen en klimatsats till ingen investeringskostnad och t.o.m. bara billigare energikostnader på sikt, allt med minimal administration. I vår budget får tekniska nämnden i uppdrag att med den här modellen jobba för att förse samtliga lämpliga tak i kommunens bestånd med solceller. Samma uppdrag får Järfällahus AB gällande allmännyttans fastigheter. Vi ska underlätta för alla medborgare att sätta upp solceller, konvertera från el till vattenburet, utveckla alternativ energi. Socialdemokraterna vill;

- Biotopskydd vid Hästa Klack
- Nytt naturreservat i Ängsjö
- Bygga ut Mälarpromenaden och göra den tillgängliga för alla
- Bygga ut gång- och cykelvägar
- Förse samtliga lämpliga tak i kommunens bestånd med solceller
- Underlätta för alla medborgare att sätta upp solceller, konvertera från el till vattenburet, utveckla alternativ energi.

Nämndernas budget 2022

Redovisas i mkr.

Kommunstyrelsen	Socialdemokraterna 2022
Budgetram nettokostnad	300,8
Valkansli och Arvoden	2,5
Attunda kostnadsökning	0,8
Externa intressenter	0,2
Samhällsbyggnad	6,3
Minskad internränta	-6,2
Utökning personal, innovation samt kvalitetsarbetet	2
Klimatkansli och Klimatfond	10
öka antalet ordningsvakter	3
Järfällafestivalen	0,5
Ingå i Fairtrade city	0,3
Satsning Näringslivsbolaget	0,7
Arbetskör	1
Kompetensfond	5
SUMMA	326,9

Barn- och ungdomsnämnden	Socialdemokraterna 2022
Budgetram nettokostnad	1 893,70
Höjd elevpeng/Volymer	54,2
Språkcentrum	2
Rörelse i skolan	0,5
elevhälsa	0,8
Socioekonomisk peng	3
Öppna förskolan	1
Fria pedagogiska måltider i förskolan	0,5
Lokaler	10,6
Faktisk lokalkostnad reform	-14,2
Minskad internränta	-50,2
Utjämning av löneskillnader	1,5
Mensskydd	0,5
SUMMA	1 903,90

Redovisas i mnr.

Kompetensnämnden	Socialdemokraterna 2022
Budgetram nettokostnad	434,8
Volymer total	2,6
Bas Barkarby hyra	10
Lokalkostnader	1
Uppräkning elevpeng	8
Minskad internränta	-0,7
Satsning på arbetsmarknadsenheten	21
SUMMA	476,6

Kultur- demokrati och fritidsnämnden	Socialdemokraterna 2022
Budgetram nettokostnad	216,4
Rak uppräkning av ram på nettokostnader	4,3
Borttag fritidscheck	-6,0
Lokalkostnader	10,4
<u>Bas Barkarby kap.kostn</u>	1
Förstudier	1
Bibliotek	3,2
Fritid	1
Kultur	1,8
Kulturskola	1,1
Kansli och demokrati	0,8
Minskad intern ränta	-6,8
Studieförbunden	0,5
Utökat Föreningsstöd	12
Kulturskolan	1
Kolloverksamhet	1
Folketshus Kallhäll	0,3
Återställa biblioteksneddragningarna	1
Ökat stöd kultur	0,7
SUMMA	244,7

Redovisas i mkr.

Socialnämnden	Socialdemokraterna 2022
Budgetram nettokostnad	927,9
Rak uppräknig av ram på nettokostnader	18,6
Volymer Fh	15,5
Lokalkostnader Fh	1,9
Verksamhetsförändringar Fh	0,5
Volymer Ifo	6,4
Lokalkostnader Ifo	1,2
Förstudier	0,4
Statsbidragsförändringar	0,5
Minskad internränta	-2,9
våldsförebyggande insatser	16
Minskat behov försörjningsstöd	-6,0
Arbete mot välfärdsbrott och bidragsfusk	1
SUMMA	980,9

Äldrenämnden	Socialdemokraterna 2022
Budgetram nettokostnad	615,4
Rak uppräknig av ram på nettokostnader	12,3
<u>Volymer ÄO</u>	11,7
Lokalkostnader	8,4
Minskad internränta	-5,9
Förstärkning äldreomsorg	22
Mötesplats Viksjö	1
Oförändrad servicetaxa	1
Avveckla äldrenämnden	-3,5
Höjt stöd till äldreorganisationerna samt andra organisationer i civilsamhället	0,8
SUMMA	663,2

Redovisas i mnkr.

Familjerättsnämnden	Socialdemokraterna 2022
Budgetram nettokostnad	5,5
Volymer	0,3
SUMMA	5,8

Tekniska nämnden skattefinansierat	Socialdemokraterna 2022
Budgetram nettokostnad	237,2
Volymer Gata	3,5
Volymer park o natur	2,5
Förstudier	2,8
Minskad internränta	-37,5
SUMMA	208,5

Tekniska nämnden avgiftsfinansierat	Socialdemokraterna 2022
Budgetram nettokostnad	0
-Vatten och avlopp (kostnad)	152
- Avfall (kostnad)	65
Budgetram intäkter (vatten, avlopp, avfall)	217
SUMMA	0

Miljö- och bygglovsnämnden	Socialdemokraterna 2022
Budgetram kostnader	36,7
Budgetram intäkter	23,8
Budgetram nettokostnad	12,9
Volymer	0,5
SUMMA	13,4

Övrigt i nämndernas budget	
Konsultkostnader	-7,0
Nämndernas totala driftbudget	4817,0162

Resultaträkning 2022

Redovisas i mkr.

Resultatbudget 2022	
Nämndernas netto	-4817,0
Kommungemensamma poster netto	844,5
Borttagen buffert	10,0
Borttagen Volympott	15,0
Verksamhetens nettokostnader	-3947,5
Skattesats	19,15
Skatteintäkter	3980,1
Gen. statsbidrag och utjämning	987,2
Verksamhetens resultat	1019,8
Finansiella intäkter	20,1
Finansiella kostnader	-55,2
Resultat efter finansiella poster	984,7
Varav exploateringsnetto	-945,9
Årets resultat exkl exploateringsnetto och extraordinära poster	38,8

Uppdrag till nämnder 2022

Kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag kartlägga risken för att skattemedel som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, används på ett felaktigt sätt/genom organiserad brottslighet/eller i kriminellt syfte, samt ta fram förslag för att förebygga och förhindra detta.
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag kartlägga risken för att skattemedel som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn och utförs av annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt/genom organiserad brottslighet/eller i kriminellt syfte, samt ta fram förslag för att förebygga och förhindra detta.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att återkomma med en handlingsplan för att säkerställa att valfrihetssystem, enligt lagen om valfrihet (LOV), inte utnyttjas genom organiserad brottslighet.
4. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att upprätta en myndighetssamverkan mot välfärdsbrott och otillåten påverkan med aktörer såsom till exempel Socialtjänst, polis, försäkringskassan, åklagarmyndighet och Skatteverket.
5. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, tillsammans med kommunens nämnder och bolag, kartlägga och återkomma med förslag hur vi stoppar olovlig uthyrning och svartkontrakt inom bostadsmarknaden.
6. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att ett jämställdhetsperspektiv på trygghet alltid finns med i kommunens planerings- och projekteringsprocesser genom att införa feministisk stadsplanering.
7. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att arbeta aktivt och holistiskt arbeta med att uppnå Agenda 2030 och FN:s Globala mål.
8. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ansöka om LOV 3 för ordningsvakter på samtliga platser i kommunen där behov bedöms finnas.
9. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att söka tillstånd för kameraövervakning i anslutning till återvinningsstationerna i kommunen, samt vid behov även förstärka med servicevärdar.
10. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en organisationsöversyn i syfte att göra effektiviseringar och förändringar som bäst möter medborgarnas utmaningar och behov med inriktning på välfärdsuppdraget och klimatsatser.
11. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att se över organisationen i syfte att utveckla arbetsmarknadsinsatserna mellan kompetensförvaltningen och socialförvaltningen.
12. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda en skyddsform för Ålsta hage med målsättning till beslut före september 2022.
13. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att erbjuda arbetsskor till välfärdspersonal
14. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att samordna en mer effektiv mottagning av nyanlända i syfte att öka självförsörjningsgraden.
15. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att Järfälla kommun åter ska bli en Fairtrade city kommun.
16. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att Järfälla kommun åter ska införa Järfällafestivalen.
17. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att verka för att etablera nära vård såsom BUP, BUM, närakut, husläkarjour och sjukhus.
18. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med socialförvaltningen arbeta fram och verka för att familjecentral finns i varje kommundel.
19. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att det finns beredskapsplaner för epidemier och klimat samt utreda kostnad och beredskap för att ställa om kommunen snabbt. Utredningen ska inkludera värmeböljor, brist på dricksvatten, översvämningar etc. samt kompletteras med MSB:s riktlinjer och vägledning.
20. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en genomförandeplan för en bostadsgaranti för unga upp till 26 år.
21. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en tid- och genomförandeplan för införande av en boendegaranti för alla över 80 år.
22. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att två gånger om året redovisa förvaltningarnas arbete för att nå målet om rätten till heltid.

23. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att införa en fond för kompetensmedel om 5 miljoner kronor för förvaltningar att söka medel ur till kompetensutveckling för personalen.
24. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samråd med JHAB ta fram ett handlingsprogram för att långsiktigt säkra behovet av bostäder till våldsutsatta kvinnor i Järfälla och så att behovet täcks av samarbetet mellan kommunerna i stockholmsregionen och övriga landet.
25. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utveckla koldioxidbudgeten till en budgetsatt klimatfärdplan som håller sig inom ramen för Parisavtalets 1,5 graders-mål, och utifrån den nya klimatfärdplanen och nationella mål uppdatera kommunens miljömål och styrdokument, inklusive att fastställa en ny målsättning för Järfällas territoriella klimatneutralitet till inte senare än 2040.
26. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att avsluta pågående detaljplanering kraftledningsstråket i Viksjö.
27. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta att utreda om kommunens klimat- och miljöstandard för nybyggnation håller sig inom ramarna för koldioxidbudgeten, och i fall det inte gör det återkomma med ett förslag till ny modell.
28. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda en skyddsform för Hästa klack
29. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda förutsättningarna att bilda ett naturreservat i Ängsjö.
30. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att göra Järfälla ledande i arbetet med fastighetsnära återanvändning och återvinning vid planering av nya stadsdelar.
31. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att revidera kommunens modell för klimatväxling så att den får en klimatstyrande effekt.
32. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att pröva förutsättningarna för att upplåta kvarter i Barkarby och andra delar av kommunen för tomträttsprojekt med prisvärda hyresrätter.
33. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att årligen upprätta ett jämställdhetsboksutslut för Järfälla kommun.
34. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att planera för prisvärda hyresrätter i kollektivtrafiknära lägen, samt beakta vikten av blandade upplåtelseformer.
35. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att verka för etablerandet av högskoleutbildningar i Järfälla.
36. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra tillgänglighetskonsekvensanalyser vid projektering och ombyggnation för att identifiera brister i grundläggande tillgänglighet och människor med funktionsnedsättning.
37. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en övergripande strategisk handlingsplan för sanering av markföroreningar.
38. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att följa upp, och vid behov revidera, energi och miljöcertifieringskraven i utbyggnaden av Barkarbystaden samt lyfta in livscykelperspektiv.

Barn- och ungdomsnämnden

1. Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att påbörja genomförandet av en tidsatt handlingsplan för att minska barngrupperna i förskolan till Skolverkets rekommendationer.
2. Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att skyndsamt vidta åtgärder som förbättrar lärarnas och pedagogernas arbetsmiljö, och som bättre balanserar arbetsuppgifterna inom ramen för deras arbetstid.
3. Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att införa faktisk lokalkostnadsersättning till fristående skolor.
4. Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att förstärka arbetet för att motverka att neuropsykiatriska funktionsnedsatta inom Järfällas förskolor och grundskolor i syfte att minska hemmasittarproblematik.
5. Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att öka grundbemanningen i för- och grundskolan. I handlingsplanen bör bland annat en analys av dagens kostnader för inhyrd personal ingå och om skolorna kan genom ökad grundbemanning få en bättre ekonomi.

Kompetensnämnden

1. Kompetensnämnden ges i uppdrag att ansöka om fler yrkeshögskoleutbildningar i dialog med det lokala och regionala näringslivet.
2. Kompetensnämnden ges i uppdrag att fördela 20 miljoner kronor till SFI, arbetsmarknadsåtgärder, välfärdsjobb, Komvux samt lov- och sommarjobb för gymnasieungdomar. Med målet att öka antalet människor i sysselsättning.

3. Kompetensnämnden tillsammans med kommundirektören ges i uppdrag att verka för att länsprislistan ses över för att ge Järfälla bättre förutsättningar, eftersom nuvarande inte tar lokalyrkor i anspråk.

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden

1. Kultur-, demokrati och fritidsnämnden ges i uppdrag att införa lov- och sommarkollo för barn och unga.
2. Kultur-, demokrati och fritidsnämnden ges i uppdrag att utveckla fler fritidsaktiviteter för äldre och samt att ta fram ett kulturprogram, i samarbete med äldreorganisationerna, för Järfällas vård och omsorgsboenden.
3. Kultur-, demokrati och fritidsnämnden ges i uppdrag att utveckla fritidschecken och istället fördela 12 miljoner kronor i ökat föreningsstöd.
4. Kultur-, demokrati och fritidsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheten att utveckla nuvarande sportotekkonceptet till ett mer omfattande kommunalt återbruksverksamhet.
5. Kultur-, demokrati och fritidsnämnden ges i uppdrag att tillsammans med idrottsföreningar sänka trösklarna så att barnens motion, rörelse och deltagande inte begränsas av socioekonomisk status.
6. Kultur-, demokrati och fritidsnämnden ges i uppdrag att revidera verksamhetsstödet så att bidrag kan sökas särskilt för föreningar, som arbetar med inriktning mot en öppen fritidsverksamhet för barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden.
7. Kultur-, demokrati och fritidsnämnden ges i uppdrag att införa en föreningssamordnare.

Socialnämnden och Äldrenämnden

1. Socialnämnden ges i uppdrag att utreda en modell för ökat brukarinflytande och hur detta kan användas för att förbättra verksamheten.
2. Socialnämnden ges i uppdrag att säkerställa att en aktuell handlingsplan mot våld i nära relation finns på plats, komplett med mätbara mål och rutiner för systematisk uppföljning i fasta intervall.
3. Socialnämnden ges i uppdrag att utreda behoven för biståndsbedömt trygghetsboende i varje kommunedel.
4. Socialnämnden ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för korttidsboende hos personer fysiskt funktionsnedsatt.
5. Socialnämnden ges i uppdrag att öka möjligheter för användandet och tillgängligheten av välfärdsteknik och digitalisering för äldre.
6. Socialnämnden ges i uppdrag att införa seniorguider
7. Socialnämnden ges i uppdrag att öppna upp fler aktörer för äldre att beställa matvaror inom e-handel.

Tekniska nämnden

1. Tekniska nämnden ges i uppdrag att upphandla solceller till samtliga lämpade tak i kommunens fastigheter.
2. Tekniska nämnden ges i uppdrag att öka tillgängligheten och tryggheten i Järfällas parker, motionsspår och naturområden.
3. Tekniska nämnden ges i uppdrag att utveckla parkeringsnormen till en mobilitetsnorm med krav på mobilitetsåtgärder.
4. Tekniska nämnden ges i uppdrag att inrätta sommargångar, tillfälliga isbanor och pop-up-parker i fler delar av kommunen, samt att utveckla fler koncept.
5. Tekniska nämnden ges i uppdrag att vid säsongsändringar av blommor och rabatter, erbjuda invånare att hämta dessa innan de slängs.
6. Tekniska nämnden ges i uppdrag att öka och underlätta framkomligheten för fotgängare och cyklister vid byggavstängningar, samt finnas tydlig information vid platsen och digitalt.
7. Tekniska nämnden ges i uppdrag att utöka den mobila insamlingen av farligt avfall.
8. Tekniska nämnden ges i uppdrag att i samverkan med SÖRAB stärka och förbättra arbetet med renhållning kring kommunens återvinningsstationer.

Järfälla Näringsliv AB

1. Järfälla Näringsliv AB ges i uppdrag att arbeta för att fler företag och investeringar med inriktning mot klimat och miljö etablerar sig i Järfälla
2. Järfälla Näringsliv AB ges i uppdrag att genom det förstärkta anslaget om 700 tkr aktivt arbeta för att tillsammans med företagarna förstärka och öka tryggheten.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

Förslag i enlighet med Socialdemokraternas budgetförslag.

1. Kommunfullmäktige fastställer Kommungemensamma inriktningsmål enligt socialdemokraternas budgetförslag.
2. Kommunfullmäktige fastställer mål och uppdrag för kommunstyrelsen och nämnderna enligt Socialdemokraternas budgetförslag.
3. Kommunfullmäktige fastställer justering av ekonomistyrreglerna avseende att uppföljningen per september utgår
4. Kommunfullmäktige fastställer kommunalskatten till 19,15 kronor för år 2022, oförändrad i enlighet med socialdemokraternas förslag.
5. Nämndernas och kommunstyrelsens kommunbidrag fastställs enligt socialdemokraternas budgetförslag.
6. Resultatbudget, investeringar, exploatering och balansbudget 2022 samt plan för 2023-2024 fastställs i enlighet med Socialdemokraternas förslag..
7. Kommunstyrelsen bemyndigas att göra erforderliga tekniska justeringar i styrelsens och nämndernas drift- och investeringsbudgetar.
8. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att uppta långfristiga lån till ett tak om 5 200 miljoner kronor 2022.
9. Kommunfullmäktige beslutar att borgensavgiften behålls oförändrad och fastställs till 0,35 %.
10. Kommunfullmäktige beslutar att Järfällahus AB:s ägardirektiv uppdateras enligt bilaga 3 i Socialdemokraternas förslag.
11. Kommunfullmäktige beslutar att Äldrenämnden läggs ner och dess ansvarsområden, uppdrag och budget återförs till socialnämnden.

Priser och taxor

12. Kommunfullmäktige fastställer priser för barn- och ungdomsnämndens pengstyrda verksamheter i enlighet med Socialdemokraternas förslag.
13. Kommunfullmäktige fastställer att tillämpning av den gemensamma länsprislistan för de olika programmen i den gemensamma gymnasieregionen i Stockholms län fortsatt ska gälla under 2022.
14. Kommunfullmäktige fastställer priser för socialnämndens (samt nuvarande äldrenämndens) pengstyrda verksamheter fastställs efter Socialdemokraternas ramuppräknings.
15. Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter inom kultur-, demokrati- och fritidsnämndens verksamheter i enlighet med kommunstyrelsens förslag.
16. Oförändrad servicetaxa 2022 i enlighet med Socialdemokraternas budgetförslag fastställs.
17. Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter för socialnämndens verksamheter (samt nuvarande äldrenämnd) enligt socialdemokraternas förslag.
18. Kommunfullmäktige fastställer Reviderad VA-taxa enligt kommunstyrelsens förslag.
19. Kommunfullmäktige fastställer reviderade avfallsföreskrifter 2022 enligt kommunstyrelsens förslag.
20. Kommunfullmäktige fastställer reviderad avfallstaxa 2022 enligt kommunstyrelsens förslag.
21. Kommunfullmäktige fastställer taxa för plats i cykelgarage och cykelbox enligt kommunstyrelsens förslag och att det börjar gälla 2022-01-01.

Förslag till Kommunstyrelsen

Socialdemokraternas förslag till kommunstyrelsen – under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan.

1. Kommunstyrelsen ger kommundirektören ansvaret för att uppdrag till kommunstyrelsen genomförs.
2. Kommunstyrelsen ger kommundirektören ansvaret för att lägga ner utskotten; miljö och social hållbarhet samt innovation och istället förstärka kommunstyrelsens med ett klimatkansli.
3. Kommunstyrelsen ger kommundirektören ansvaret att upprätta en klimatfond under kansliet för klimat.
4. Kommunstyrelsen bemyndigar kommundirektören att göra erforderliga tekniska justeringar i styrelsens och nämndernas drift- och investeringsbudgetar.
5. Kommunstyrelsen bemyndigar kommundirektören att uppta långfristiga lån till ett tak om 5 200 miljoner kronor 2022.
6. Kommunstyrelsen fastställer personalomkostnadspålägget till 39,3%.
7. Kommunstyrelsen fastställer internräntan till 1,0 %

Bilaga 1: Investeringsbudget

	2022	2023
<i>Förändringar jämfört med kommunstyrelsens förslag, mnkr.</i>		
Miljö och klimat		
Genomföra klimatfärdplan	+15,00	+35,00
Cykelinfrastruktur	+12,00	+12,00
Gånginfrastruktur	+5,70	+5,70
Ambitionshöjning energieffektivisering	+10,00	+10,00
Utöka snabbbladdstolpar i kommunal regi för vår turistnäring, ej marknadsstyrda platser	+5,00	+5,00
Skola		
Trygga skolvägar	+10,00	+10,00
Ombyggnad av förskolor i syfte att förbereda för mindre barngrupper	+15,00	+15,00
Socialtjänst och äldreomsorg		
Utökning med ytterligare ett LSS boende	+26,00	+27,00
Ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i kommunens gångstråk, utemiljöer och naturreservat	+3,00	+3,00
Förstudie korttidsboende för fysiskt funktionsnedsatta	+0,50	
Stadsbyggnad och föreningsliv		
Bättre framkomlighet Viksjöleden vid Veddesta	+0,50	
Järfällagymnasterna, ny gymnastikhall	+0,50	+60,00
Ny hall för ishockey	+0,50	+60,00
Omvandla gamla simhallen till ett allaktivitetshus	+0,50	+40,00
Välfärdsteknik och AI	+10,00	+10,00
Fotbollsplan uppvärmning	+15,00	
Totalsumma:	+129,20	+292,70

Bilaga 2: Kommungemensamma inriktningsmål

Miljö och klimat

Järfälla ska vara en föregångskommun i klimat- och miljöfrågor och ta sitt ansvar för både den lokala miljön inom kommunens gränser och sin påverkan på det globala klimatet. Klimathänsyn ska genomsyra varje del av kommunens verksamhet. Kommunen ska aktivt medverka till invånarnas miljömedvetenhet och underlätta för invånarna att göra klimat- och miljövänliga val i sin vardag.

Framtida tillväxt

Invånarantalet i Järfälla ska öka och kommunen som organisation ska på alla nivåer ha beredskap att möta expansionen. Kommunen ska erbjuda en blandning av boende- och upplåtelseformer samt boende som passar för alla livets skeden, behov och livssituationer. Arbetslösheten bland Järfällaborna ska minska. Antalet arbetstillfällen i kommunen ska öka och fler företag ska etablera sig i kommunen. Järfälla ska även attrahera fler besökare och erbjuda olika typer av attraktiva besöksmål.

Kvalitativ välfärd

Järfällaborna ska erbjudas bästa möjliga välfärdstjänster för sina skattepengar. Kommunalt finansierade verksamheter ska bedrivas effektivt, med ständigt förbättrade resultat och hög brukarupplevd kvalitet avseende såväl verksamhetens innehåll som personalens bemötande. Kvalitet och uppföljning ska vara det styrande för alla kommunalt finansierade tjänster.

Demokrati, öppenhet och trygghet

Alla kommunens verksamheter ska aktivt arbeta för inkludering och motverka alla former av diskriminering och segregation. Järfällaborna ska erbjudas möjlighet att vara delaktiga och ha inflytande i utvecklingen av det egna närområdet. Arbetet för en tryggare kommun ska prägla all verksamhet i Järfälla, och omfatta såväl förebyggande insatser som aktivt trygghetsskapande åtgärder, fler mötesplatser och ett rikare kultur- och fritidsutbud ska vara en grundbult i trygghetsarbetet.

Bilaga 3: Ägardirektiv Järfällahus AB

1. Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Bolaget är ett organ för kommunens verksamhet inom bostadsförsörjningens område och därför underordnat Järfälla kommun. Kommunfullmäktige har det yttersta ägaransvaret för bolaget. Fullmäktige har på grund av bestämmelserna i kommunallagen särskilda skyldigheter avseende bolaget. Bolaget står i sin verksamhet under kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen (med stöd av delegation) utfärdade direktiv.

Förutom genom lag och förordning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom av fullmäktige beslutad bolagsordning och ägardirektiv.

2. Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip spela en aktiv roll i kommunens tillväxt och framväxten av nya bostäder i Järfälla kommun. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Bolaget ska arbeta aktivt för goda boendemiljöer och en attraktiv närmiljö för de boende samt erbjuda sunda och attraktiva bostäder för alla grupper. Bostadsbeståndet ska i ökad utsträckning energieffektiviseras för att uppfylla de nationella och lokala miljömålen. Detta innebär att den byggda miljöns påverkan på luft, mark och vatten är så liten som möjligt, såväl vid byggandet som vid förvaltningen. Bolaget ska aktivt verka för att stärka boendeinflytandet och miljöarbetet samt aktivt verka för grön omställning i syfte att uppnå minskade CO2-utsläpp. I bolagets miljöansvar ingår att nyttja förnybara energikällor i verksamheten. Bolaget ska i sin verksamhet följa och aktivt medverka till uppfyllandet av applicerbara delar av de av Järfälla kommun antagna planerna på miljö- och klimatområdet inklusive kommunens koldioxidbudget. Bolaget ska främja hållbara mobilitetslösningar exempelvis i form av laddinfrastruktur, och verka för att upphandla solceller till samtliga lämpade tak i bolagets fastigheter.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Järfälla kommun.

3. Socialt ansvarstagande

Bolaget ska inom ramen för sin verksamhet ta ett särskilt socialt ansvar för invånarna i kommunen och deras behov av boende. Detta innebär bland annat att:

1. Bolaget ska tillsammans med Järfälla kommun och andra aktörer arbeta för att tryggheten och säkerheten förbättras i hela kommunen.
2. Bolaget ska tillsammans med Järfälla kommun och andra aktörer arbeta för att motverka segregationen.
3. Tillgänglighetsanpassade lägenheter i beståndet ska fördelas i samråd med socialförvaltningen.
4. Bolaget ska ta aktiv del i kommunens insatser för att förebygga och avhjälpa behov av försörjningsstöd. Detta gäller såväl arbetsmarknadsåtgärder som praktikplatser och sommarjobb. Bolaget ska erbjuda arbetsuppgifter som stärker bolagets uppdrag.
5. Bolaget ska aktivt arbeta för att motverka trångboddhet, olovlig överlåtelse av hyreskontrakt och olovlig andrahandsuthyrning.
6. Bolaget ska se över regelverket och möjliggöra för människor med försörjningsstöd att bli antagna som nya hyresgäster.
7. Bolaget ska underlätta för unga att få tillgång till bostad genom att ta fram en genomförandeplan för en bostadsgaranti för unga upp till 26 år.
8. Bolaget ska underlätta för äldre att få tillgång till bostad genom att ta fram en genomförandeplan för en bostadsgaranti för äldre över 80 år.
9. Bolaget ska, i samverkan med andra kommuner och aktörer på området, aktivt bidra till beståndet av lägenheter som förmedlas inom ramen för Kvinnojourens arbete.

Bolaget ska vara ett föredöme som samhällsägt företag när det gäller socialt ansvarstagande. För fullgörandet av ansvaret ska ett avtal finnas mellan Socialnämnden och Järfällahus som reglerar parternas åtaganden. Socialnämnden fullgör bland annat kommunens ansvar inom individ- och familjeomsorgens område samt stöd och service till funktionshindrade personer. Avtalet uppdateras och aktualiseras av parterna vid behov. Avtalet ska av bolaget anmälas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige vid den årliga presentationen av bolagets årsredovisning inför kommunfullmäktige. Bolaget har att följa intentionerna i FN:s konvention om barnens rättigheter.

4. Kommunens direktivrätt

Fullmäktige beslutar om ägardirektiv för bolaget. Detsamma gäller ändringar i bolagsordningen.

Bolagets styrelse och VD ska följa beslutade direktiv i den mån de inte står i strid med tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller förordning.

5. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ska i enlighet med kommunallagen utöva fortlöpande uppsikt över den kommunala verksamhet som bedrivs i hel- och delägda bolag. Kommunstyrelsen har därför rätt till den information från bolagen som kommunstyrelsen anser erforderlig för att kunna fullgöra sitt åliggande.

För fullgörandet av uppsiktsplikten sker en kontinuerlig avstämning med kommundirektören och ägaren, i form av kommunstyrelsen eller dess arbetsutskott, specifikt inför frågor som är av principiell betydelse eller av större vikt.

6. Grundläggande principer för verksamheten

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen och kontrollen över verksamheten så att bolagets ändamål och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt högt ställda affärsmässiga grunder med iakttagande av de särskilda regler som gäller för allmännyttiga bostadsföretag enligt lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Avsteg från affärsmässiga grunder kan göras om en aktivitet eller insats bedöms ha stora positiva sociala effekter och konsekvenser för bolaget och/eller för Järfälla kommun.

Bolaget har att följa intentionerna i kommunens styrande dokument.

7. Ekonomiska mål

Järfälla kommun som ägare kräver av bolaget att det ska ha en god soliditet samt en marknadsmässig avkastning.

Soliditeten ska kortsiktigt inte understiga 15 %, och långsiktigt ska bolagets synliga soliditet uppgå till minst 20 %.

Bolaget ska lämna en marknadsmässig avkastning som årligen beslutas av kommunfullmäktige.

Till kommunen ska bolaget, i enlighet med gällande lagstiftning, årligen lämna en utdelning på aktiekapitalet som med en procentenhet överstiger den genomsnittliga statslåneräntan under närmast föregående räkenskapsår. Utdelningen får inte överstiga det resultat som uppnåtts.

Inom ramen för vad aktiebolagslagen och värdeöverföringsreglerna i lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag stadgar, ska värdeöverföringar från bolaget ske enligt kommunfullmäktiges beslut.

8. Kapitalförvaltning och koncernkonto

Den närmare regleringen av finansiering och kapitalförvaltningen ska ske genom en av bolagets styrelse beslutad finanspolicy som ska vara avstämd och anpassad till Järfälla kommuns finanspolicy.

Bolaget ska i sin finansiella hantering ingå i kommunens koncernkontosystem. Bolaget erhåller eller betalar ränta för sin del av saldot på kontot. Räntan sätts på marknadsmässiga villkor efter särskild överenskommelse med Järfälla kommun.

9. Utveckling av bolagets verksamhet

Bolaget ska bidra till att det i Järfälla kommun som helhet och i kommundelarna finns bostäder med olika boendeformer, vilket främst ska ske genom nyproduktion.

Målsättningen ska vara att uppnå eller påbörja minst 300 nyproducerade bostäder årligen.

Renoveringstakten i befintligt bestånd bör ligga på en nivå som säkerställer hyresgästernas rätt till ändamålsenliga lokaler samt fastigheternas marknadsvärde. Vid renovering ska samråd genomföras med hyresgästerna och hyresgästernas organisationer. Det bör omfatta minst 100 lägenheter per år.

Bolaget ska följa underhållsplan för att bibehålla fastighetsvärdet samt se över behovet av att installera hissar i hyresrätter där många äldre bor eller där andra behov finns.

10. Underställningsplikt

Bolaget ska inhämta kommunfullmäktiges godkännande beträffande väsentligare nyproduktion, nyförvärv eller försäljning av fastigheter samt i övriga frågor som är av principiell betydelse eller av större vikt.

11. Rapportering till ägaren

Vd för bolaget ska delta i ekonomidialogerna som kommunstyrelseförvaltningen har med förvaltningar och kommunala bolag kontinuerligt under året.

Bolaget ska årligen fastställa en ekonomisk plan. Den ekonomiska planen ska delges Järfälla kommun senast under december månad. Bolaget ska under verksamhetsåret avge verksamhetsrapporter som förutom resultaträkning för perioden omfattar en resultatprognos för året. Av verksamhetsrapporten från bolaget ska också framgå det aktuella uthyrningsläget. Bolagets rapportering samordnas tidsmässigt med vad som gäller för kommunens verksamhet.

Bolaget ska årligen, senast vid tidpunkt som årligen fastställs av kommunen tillhandahålla Järfälla kommun det underlag som behövs för upprättande av kommunens årsredovisning enligt kommunallagen.

Det åligger bolaget att till kommunen snarast översända

- a) protokoll från bolagsstämma
- b) protokoll från styrelsesammanträde
- c) bolagets delårsrapporter och årsredovisningar
- d) revisionsberättelse

Innehåller protokoll som ska översändas till kommunen uppgift av sådant slag, att bolaget inte är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinns, får bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material ska framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Bolagets styrelse ska i årsredovisningen- utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar- redovisa hur verksamheten bedrivits och utfallit mot bakgrund av det kommunala syftet med den och de kommunala verksamhetsmål som uppställts.

Bolaget ska på begäran av kommunfullmäktiges presidium medverka vid av fullmäktige arrangerade frågestunder.

12. Samordnad revision

Järfälla kommuns revisorer ska ansvara för upphandling av revisor till bolaget. Denna upphandling utgör underlag för årsstämmans beslut om utseende av revisor.

Revisorn bedömer och beräknar, i samråd med bolagets ledning, omfattningen av granskningen och omsätter denna i en revisionsbudget. Revisorns budget tillställs bolagets ledning för att integreras i bolagets totala budget.

För samordning av bolagets och kommunens revision ska minst en lekmannarevisor i bolaget också vara förtroendevald revisor i kommunen.

Sådan lekmannarevisor i bolaget ska genom beslut på bolagsstämman lösas från sin tystnadsplikt rörande bolagets förhållanden gentemot övriga förtroendevalda revisorer i kommunen.

13. Lekmannarevisionens uppgifter

Bolagets lekmannarevisorer ska - utöver vad aktiebolagslagen föreskriver - pröva hur verksamheten bedrivits och utfallit mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och de kommunala verksamhetsmål som uppställts. I detta sammanhang ska följsamheten gentemot fastställd bolagsordning och antagna ägardirektiv prövas.

Lekmannarevisorn ska vid ordinarie bolagsstämman lämna en granskningsrapport.